



MENGŠAN

GLASILO OBČINE MENGEŠ

JANUAR

2010 / leto XVII



KARO inženiring d.o.o. Mengeš tel: 01 / 723-09-86; 723-09-87
Slovenska cesta 24, 1234 Mengeš fax: 01 / 723-80-15
www.karo.si GSM: 041 / 635-172

PRODAMO

Hiša:

- Kamnik - Šmarca, stanovanjska stavba, l. 1977, P+1N+mansarda, 230 m², uporabne površine cca. 160 m², mansarda neizdelana. V spodnji etaži se nahaja večnamenski poslovni prostor s sanitarijama (možnost preureditve v samostojno bivalno enoto), garaža, kurilnica, shramba; v 1. nadstropju trisobno stanovanje z veliko teraso. Streha obnovljena l. 2005, objektu je prizidana podkletena vrtna uta, zemljišče 305 m².

Cena: 250.000,00 EUR

- Vodice - Utik, enostanovanjska hiša (P+M), l. 2000, cca. 150 m² + odprta terasa 79 m². V spodnji etaži so bivalni prostori, sanitarije, garaža, kurilnica, shramba, v mansardi 3 spalnice in velika kopalnica (15 m²). Zemljišče, 647 m², je locirano na rob zazid-

ljivosti, odprt pogled.

Cena: 350.000,00 EUR

- Radomlje, v bližini Arboretuma Volčji potok in golf igrišča prodamo samostojno hišo, neto tlorisna površina 240 m², gabarit: delno K+P+1N. V kleti se nahaja kotlovnica in večnamenski prostor, v pritličju vhodni vetrolov, kuhinja, dnevna soba z izhodom na teraso cca. 27 m², kabinet, shramba, kopalnica z WC-jem, v 1. nad. 3 sobe, večja kopalnica, balkon. Hiša je bila nadzidana in prizidana l. 1971 in 1984. Na zemljišču 946 m² je prizidana garaža za dva osebna avtomobila in vrtna uta. Naselje ni strnjeno, odprt pogled, zelena okolica, vredno ogleda.

Cena: 360.000,00 EUR

Stanovanje:

- Ljubljana Moste - Polje, garsonjera, 30 m², 3. nad., nizek blok, izredno funkcionalno urejeno, balkon zaprt, povečan in predelan v ločeno

sobo, okna menjana l. 2003, lepo ohranjeno, Z lega.

Cena: 79.000,00 EUR

- Tržič - center, v staromeščanski stavbi, dvosobno, 52,40 m², obnovljeno 2008, 2. nadstropje.

Cena: 72.000 EUR

- Tržič - v poslovno-stanovanjski stavbi, obnovljeni l. 2009, dvosobno stanovanje s kabinetom v pritličju, skupaj 62,15 m² (uporabna površina 57,53 m², klet 4,62 m²). Stanovanje je v fazi končne finalizacije, prodaja se »na ključ«, vsi priključki so ločeni. Objekt se nahaja v neposredni bližini mestnega jedra, možnost parkiranja.

Cena: 70.000 EUR

- Tržič - 2sobno stanovanje s kabinetom v pritličju, skupaj 52,02 m² (uporabna površina 47,52 m², klet 4,50 m²), obnovljeno 2009.

Cena: 61.000 EUR

- Tržič - enosobno s kabinetom, 40,20 m², 1. nad., v poslovno-stanovanjski stavbi, obnovljeni l. 2009.

Cena: 53.000,00 EUR

- Tržič - Koroška cesta, v poslovno stanovanjski stavbi, obnovljeni l. 2009, dvosobno stanovanje s

kabinetom, 78,60 m², popolnoma obnovljeno l. 2009.

Cena: 91.000 EUR

- Ljubljana - Bežigrad, Linhartov dvor, garsonjera, 31 m², opremljeno, zgrajeno l. 2001, V lega, 2. nad., lastniško parkirno mesto v skupni garaži.

Cena: 115.000,00 EUR

ODDAMO

Poslovni prostor:

- Radomlje - center, skladiščni prostor, 178 m², adaptirano l. 2000, primeren tudi za skladiščenje občutljivejših materialov. Višina stropov 3,2-3,5 m, tla so prirejena za manipulacijo z viličarji. Pisarna, wc z umivalnikom, ISDN, alarm, c. k. na kurilno olje. Pred skladiščem je velik nadstrešek, na dvorišče je možen dovoz z vlačilcem, zagotovljenih pet parkirnih mest.

Cena: 4,5 EUR/m²

KARO INŽENIRING D.O.O. MENCEŠ



prod. BURNIK
 Mengeš, Prešernova cesta 3
 tel.: 01/729-68-70
 E-pošta: menges.2485@trgoavto.si
 Del. čas: 8.00-18.00, sobota: 8.00-12.00

- Akumulatorji Banner: -15 %
- Snežne verige: že za 13,99 EUR
- Polnilec akumulatorjev Telwin: 38,90 EUR
- Vžigalni kabli 200 A: 10,79 EUR
- Antifriz koncentrat 1l: 3,28 EUR
- Čistilo stekel -25: 1,28 EUR/l
- Gasilni aparat 600 ml: 4,68 EUR
- Kolesarska oblačila Merida: - 50 %

Na zalogi rezervni deli za osebna in tovorna vozila, filtri, svečke, svetila ...

**MOŽEN NAKUP
 NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.**

HP Commerce ISO 9001 Q-842

Za toplo zimo in pomlad KURILNO OLJE dostavlja Hubat!

UGODNE CENE - MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE
 080 22 36 www.hp-commerce.si

Isčete dobro avtosola?

RAZLIKA SE IMENUJE RETOS

www.retos.si

dne 9. 2. in 22. 2. 2010 ob 19.00 uri

pričnemo **BREZPLAČNI** tečaj CPP

VABLJENI!!!!

tel.: 01 / 729 10 26
 fax: 01 / 729 10 27
 gsm: 040 / 77 80 00
 e-mail: retos.avtosola@gmail.com
 http://www.retos.si

Spoštovani občani, dragi bralci!

Tako, leto 2009 je za nami. Nekateri se ga boste spominjali z lepimi, drugi pa z manj lepimi spomini. Kaj natančno nam bo prineslo leto, ki je pred nami, nihče ne ve. Upamo samo lahko, da čim več pozitivnih sprememb na bolje. Vsaj takšen je, na primer, plan vodstva države. Plane za naprej pa si je bržkone postavil tudi marsikdo izmed nas: kaj izboljšati v življenju, kaj spremeniti na sebi, česa početi manj, česa početi več ipd. Pogosto so novoletne zaobljube, v primerjavi z dejanskim stanjem, dokaj ambiciozne, kar se slej ko prej izkaže med letom. Na žalost ali srečo smo, kakršni smo, živimo tako, kot pač živimo, ter počnemo tisto, kar imamo bolj ali manj radi. Iz tega vidika bo »novo« leto težko bistveno drugačno od »starega«. Kljub temu pa to nikakor ne pomeni, da ne moremo ničesar spremeniti. Ravno nasprotno. Spremenimo lahko marsikaj, vendar moramo začeti postopoma, z majhnimi koraki ter biti pri tem vztrajni. Verjetno si vsi ljudje želimo biti še bolj srečni, veseli, zdravi, ljubljani ipd. Za vse to smo ljudje pripravljani narediti marsikaj, a ob prvi večji oviri kaj hitro obupamo. Pade nam motivacija in vse je spet po starem. Razlog temu so večkrat previsoki cilji. Šolski primer: če do sedaj nismo bili športno aktivni, bomo za svoje zdravje naredili več, če bomo vsak dan, skozi celo leto, naredili nekaj počepov, sklec in trebušnjakov, kot pa, da se na polno zaženemo v fitnes. Prav tako za svoje veselje in srečo ne rabimo kupiti novega avta, temveč se vsaj 5 minut na dan, skozi vse leto, smejmo. Smeh nam bo prišel v navado, postal bo naša stalnica in, ja,

srečnejši bomo. Najbolj pomembno pri vsem tem pa je, da smo vztrajni. Le če bomo vztrajni, bo novo leto, čez nekaj let, bistveno drugačno od leta, ki se je ravno izteklo. Seveda pa za spremembe ne potrebujemo novega leta, temveč se jih lahko lotimo kar tako, spontano. »Novo« leto je namreč bolj kot ne le izgovor za našo lenobo: »Ampak, drug' let' pa res začnem ...« Hm, tudi drugo leto bo novo leto, pa leto za tem prav tako. Skratka, ne planirajmo na dolgi rok, saj nas to zavede v sanjarjenje, češ, kako bo, ko bo ... Medtem pa čas neusmiljeno beži, mi pa smo še vedno tam, kjer smo bili: manj srečni, veseli, zdravi, ljubljani itd.

V prvi številki Mengšana v letu 2010 smo izpostavili (ne)strpnost med ljudmi, o čemer smo se, med drugim, pogovarjali tudi z Janezom Avsenikom, mengeškim župnikom. Posebne pozornosti je bil tokrat deležen natečaj o izgradnji športne dvorane, poleg tega pa smo se pogovarjali z Jožetom Brojanom, ki je pred kratkim izdal zanimivo monografijo o našem rojaku, slikarju Janku Testenu. Malo več prostora kot sicer smo namenili novoustanovljenemu Društvu za študije kontemplativnih tradicij, ki je pripravilo prispevek o dediščini slovenske pisateljice in svetovne popotnice Alme Karlin. Skratka, v uredništvu se bomo tudi v novem letu – z majhnimi, a vztrajnimi koraki – še naprej trudili, da bo vaš in naš Mengšan pester in zanimiv.

Upam, da vam obilno sneženje ni povzročilo preveč sivih las. Drugače pa nasmeš na usta, pa bo. Imejte se radi in lep pozdrav :)

Urban Ropotar

VSEBINA

Občinska uprava	4
Aktualno	6
Dogodki meseca	7
Novice iz sosednjih občin ...	12
Tema meseca	13
Intervju	14
Društva	16
Obrazi	20
Vzgoja in izobraževanje	21
Zdravje	23
Občinski svet	24
Politične stranke	25
Kultura	27
Športni portret	30
Razvedrilo	31
Pisma bralcev	32
Obvestila	33
Zahvale	35

MENGŠAN - JAVNO GLASILO OBČINE MENGEŠ

Odgovorni urednik: Urban Ropotar, e-pošta: urednistvo.mengsan@gmail.com, mengsan@menges.si

Uredniški svet: Franc Malus, Peter Gubanc, Tomaž Štebe, Bogo Ropotar, Jože Vahtar, Irena Sicherl

Uredniški odbor: Nataša Vrhovnik Jerič, Branko Lipar, Barbara Ahačič Osterman, Mojca Volkar Trobevešek

Naslovnica: Zimske igre v Mengšu, foto: Vido Repanšek

Lektorski popravki: IR image d.o.o., Medvedova ulica 25, 1241 Kamnik, tel. (1) 839 64 00, e-pošta: info@ir-image.si

Priprava za tisk: IR image d.o.o., Medvedova ulica 25, 1241 Kamnik, tel. (1) 839 64 00, e-pošta: info@ir-image.si

Tisk: Schwarz, d.o.o., Koprška 106d, Ljubljana, tel.: (1) 423 88 00, faks: (1) 422 88 95, e-pošta: info@schwarz.si

Distribucija: Primož Kržan, tel: (1) 723 72 96

Trženje in zahvale: Občina Mengeš, Irena Podboršek, tel. (1) 724 71 06, e-pošta: irena.podborsek@menges.si

Izdaja: Občinski svet Občine Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, (1) 724 71 06

**Rok za oddajo prispevkov
za naslednjo številko je četrtek,
4. februar 2010, do 12. ure.
Naslednja številka Mengšana
izide 12. februarja 2010.**

UVODNIK

Spoštovane občanke,
spoštovani občani!



Kar pošteno smo že zakorakali v drugo desetletje drugega tisočletja, tako da je spomin na praznike že skoraj čisto zbledel. Upam, da ste jih preživeli v krogu tistih, ki vam nekaj pomenijo. Vremenu podobno so deževale dobre želje z vseh strani. Bogat kulturni program, ki so nam ga ponudili simfoniki, pevski zbor Svoboda in folklorna skupina, za konec pa še odlična Mengeška godba, nam je dvigal razpoloženje vse do polnočnega poka. Če bi pri vsem tem sodelovala še narava z zimsko kuliso, bi bilo vse skupaj že skoraj kičasto.

Kdor čaka, dočaka, pravi pregovor in tako smo tudi mi dočakali belo odejo, ki nam bo v prihodnjih mesecih ponujala obilo možnosti za zimske radosti. Za nekatere bodo poskrbela društva, ki pripravljajo tekmovanja v skokih in veleslalomu, na katera vas vabim že sedaj.

Kot običajno pa se v tem času po Mengšu dogajajo tudi neprijetne stvari. Tu mislim na vandalizem mladih, ki so se spravljali nad smetnjake, luči, ograje, božja znamenja in še kaj bi se našlo. Njihova dejanja si lahko ogledate na spletu, saj so se v vsej svoji evforiji celo posneli in poimenovali. Višek predrznosti. Verjamem, da so ti junaki manjšina in ne pomenijo vsesplošnega stanja. Veselim se dneva, ko jih bo srečala pamet in bodo odvečno energijo začeli usmerjati v dobre stvari.

Kmalu bodo zimske počitnice, za katere želim, da jih zajamete z veliko žlico. Potem pa spet po starem, veselo na delo.

Podžupan Aleš Janežič

VANDALIZEM MED PRAZNIKI

Med božično-novoletnimi prazniki so neznani storilci povzročili ogromno škodo Občini Mengeš z uničevanjem opreme v Športnem parku Mengeš ter škodo na poslovnih objektih.

Popolnoma je bilo zopet uničenih nekaj koškov za štirinožce, večje število koškov za smeti, polomljene in potrgane so bile luči novoletne okrasitve, odtrgane so bile klopi v parku, ena je bila vržena celo v Pšato. Poškodovani so bili tudi zabojniki z eko otoka pri osnovni šoli. Vandali so razbili zunanost poslovnega prostora na Slovenski 28, hkrati pa odpeljali zabojnike za papir in plastično embalažo z eko otoka pri objektu Naš Slamnik. Zabojnike še iščemo, predvidevamo pa, da so jih vandali zmetali v Pšato in jih je odnesla voda.

Občinska uprava, B. K.



PRORAČUN OBČINE MENGEŠ ZA LETO 2010

Župan Občine Mengeš Franc Jerič je skupaj z Občinsko upravo Občine Mengeš pripravil Proračun Občine Mengeš za leto 2010 z načrtom razvojnih programov za leta 2010–2013. Proračun Občine Mengeš za leto 2010 je obravnaval Občinski svet Občine Mengeš na svoji redni 28. seji, 22. oktobra 2009, v prvi obravnavi, in na svoji redni 29. seji, 10. decembra 2009, v drugi obravnavi. Sestavni del proračuna je Odlok o Proračunu Občine Mengeš za leto 2010, Splošni del (bilanca prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja), Posebni del (bilanca odhodkov po proračunskih uporabnikih in programih) in Načrt razvojnih programov Občine Mengeš 2010–2013. Istočasno s proračunom za leto 2010 je bil sprejet tudi Letni program športa v Občini Mengeš za leto 2010.

Osnutek proračuna v prvi in drugi obravnavi je bil obravnavan na odborih občinskega sveta (Odbor za finance in proračun, Odbor za gospodarstvo, Odbor za družbene in društvene dejavnosti, Odbor za okolje in prostor, Odbor za statutarno-pravne zadeve). Ob dejstvu, da je proračun Občine Mengeš predstavljen v konkretnih številkah (Odlok o Proračunu Občine Mengeš za leto 2010, objavljen v Uradnem vestniku Občine Mengeš, štev. 7/2009, 18. decembra 2009) in na podlagi županu in občinski upravi znanih dejstev, razpoložljivi dokumentaciji, ustnih virih in obstoječi zakonodaji, je župan Franc Jerič predlagal proračun samo za leto 2010, ker je na podlagi sprejete zakonodaje možno predlagati proračun le za obdobje mandata.

V Proračunu Občine Mengeš za leto 2010 je predvidenih 6.815.450,00 evrov prihodkov, 7.315.450,00 evrov odhodkov in 500.000,00 evrov prenosa sredstev iz leta 2009 v leto 2010. Pri sestavljanju proračuna se je občinska uprava srečevala s številnimi neznankami. Veliko dela in naporov smo v preteklih letih vložili v pridobivanje dokumentacije na področju investicij in vzdrževanja komunalne infrastrukture, uspešno kandidirali na četrtem javnem razpisu za prednostno usmeritev Regionalni razvojni programi v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Razvoj regij, v okviru katerega smo uspeli pridobiti sofinanciranje operacije Kanalizacija Prešernova cesta in Topole nepovratna sredstva, v višini 200.000,00 evrov, s strani Evropske unije v okviru Evropskega sklada (del sredstev je bil nakazan v letu 2009, del pa jih bomo prejeli v letu 2010). Izvedli smo javni natečaj v okviru Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije za najugodnejšo varianto izgradnje nizkoenergijske večnamenske športne dvorane pri Osnovni šoli Mengeš, v letu 2010 pa predvidevamo, da bodo dokončani projekti in pridobljeno gradbeno dovoljenje ... Največ je narejenega na področju cestne infrastrukture in na tem področju tudi potekajo intenzivni razgovori župana Franca Jeriča s predstavniki DARS-a, DRSC-ja, DDC-ja in z Ministrstvom za promet. Zastavljene so poti, ki bodo prinesle Mengšu razvoj. Zavedati pa se moramo, da to ne bo danes, ne jutri in tudi ne pojutrišnjem, bo pa takoj, ko bo to možno. Potrudili se bomo, da bomo naredili vse, da se bo Mengeš razvil in prijeten, napreden kraj in da boste zadovoljni predvsem vi, spoštovane Mengešanke in spoštovani Mengešani.

Marija Kos, direktorica občinske uprave

OBISK PREDSTAVNIKOV SRBSKE OBČINE PLANDIŠTE V OBČINI MENGEŠ

Ob izteku leta 2009 nas je na pobudo Iva Pristavnika (Občina Kamnik) obiskala delegacija Občine Plandište. Občina Plandište leži v severnem delu Vojvodine in meji na severu z Romunijo in na jugu z znanim prekopom Donava-Tisa-Donava. Njihova površina je kar 13,5-krat večja od velikosti naše občine (324 km²). V občini živi nekaj čez 14.000 prebivalcev in je zelo redko poseljena. Glavni kraj – mesto je Plandište, z okoli 4.500 prebivalci. Imajo relativno veliko naravnih virov, najdragocenejša pa sta nafta in zemeljski plin. Občina je zelo slabo razvita. Imajo pa željo pospešeno se približati standardom razvitosti na vseh področjih.

V ponedeljek, 21. decembra, je bil njihov prvi obisk namenjen na občino Mengeš. Sprejeli so jih župan Franc Jerič, podžupana Jože Vahtar in Aleš Janežič ter direktorica občinske uprave Marija Kos. S strani Občine Plandište so sodelovali vidni predstavniki te občine z županom Zoranom Vorkapičem na čelu ter Gordano Maričić (načelnico občinske uprave) in Jagodo Banjanin (predsednico skupščine). Poleg njih so sodelovali še njihovi sodelavci na kulturnem, športnem, gospodarskem in komunalnem področju. Predstavili smo jim našo občino in delovanje organov. Zanimali so se praktično za vsa področja, tako da je predviden čas zelo hitro minil. Ker pa smo jim posvetili večino dneva, smo se najprej odpravili v cerkev sv. Mihaela, kjer jih je pozdravil gospod župnik Janez Avsenik. Orisal je kratko zgodovino cerkve, njene znamenitosti in jim v spomin na

njihov prvi obisk predal spominske kartice. Manjkalo ni niti obvezno slikanje. Skupna pot nas je vodila v vrtec – v oddelek vrtca Gobica. Gostje so bili prijetno presenečeni nad sprejemom, še posebej, ko so jim otroci v pozdrav zapeli dve pesmici. Dobrodošlico jim je izrekla tudi direktorica Mojca Babič Novinec. Od prijaznega sprejema v vrtcu smo odhiteli v podjetje Filc d.d. Sprejel nas je pomočnik direktorja Franci Hribar. Predstavitve in ogled podjetja sta bila zelo zanimiva za naše goste, posebno jih je zanimalo sodelovanje s Srbijo. Dobili so potrditev, da je Srbija eden vidnejših partnerjev v tem podjetju. Naši gostje so tudi tu dobili priložnostno darilo v spomin na njihov prvi obisk. Obiskali smo še naše gasilsko društvo – naš požarni center, kjer je gostom Franci Skok razložil načine reševanja in delo društva.

Pot obiska nas je vodila še v podjetje Mapis d.o.o., kjer nas je sprejel direktor podjetja Marjan Piskar. Po kratki predstavitvi smo si ogledali še proizvodne prostore. Podjetje Mapis veliko dela v Srbiji.

Naše goste smo pogostili na Mengeški koči in verjamemo, da jim bo prvi obisk v Občini Mengeš ostal v prijetnem spominu. V razgovorih smo iskali skupne točke sodelovanja in verjamemo, da jih bomo s skupno dobro voljo našli, poglobili in začeli sodelovati na vseh področjih – od kulturnega, športnega do gospodarskega.

Naslednji dan so srbski gostje imeli v načrtu obisk Občine Kamnik, zvečer pa so bili še naši gostje na božično-novoletnem koncertu Simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik. Bili so izredno navdušeni nad kakovostjo in izvedbo koncerta.

Tako so se spletle prve povezave dveh občin. Čas bo pokazal, da so stiki med narodi veliko vredni, če stojijo za njimi ljudje, ki sebi in drugim odpirajo vrata povezav, sodelovanja in celo prijateljstva.

Vabimo, da se oglasijo naši občani, ki imajo že kakšne povezave z Občino Plandište. Tako bodo ideje in sodelovanje še na trdnejših temeljih.

Jože Vahtar



Sprejem na občini



Otroci pojejo v pozdrav.

UREDITEV ŠPORTNEGA PARKA MENGEŠ

Občina Mengeš je v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije v mesecu juniju objavila javni natečaj za izbor strokovno najprimernejše rešitve za nizkoenergijsko večnamensko športno dvorano pri OŠ Mengeš in celovito ureditev širšega javnega odprtega prostora in rekreacijskega območja ob Pšati.

Namen natečaja je bil pridobiti najustreznejšo arhitekturno rešitev za novo športno dvorano pri OŠ Mengeš, ureditev šolskega športnega programa in dostopa do osnovne šole, pridobiti izdelovalca projektne dokumentacije za gradnjo dvorane in načrtovano ureditev okolice šole ter preveriti možnost za navezavo šolskega programa na konceptualno zasnovo razvoja in rabe odprtega prostora ob Pšati. Posebna pozornost je bila namenjena doseganju racionalno zasnovanega in

energijsko varčnega objekta v območju, kjer se nahaja več vrst varovane kulturne dediščine. Strokovna komisija v 13-članski zasedbi je v predpisanem roku prejela 20 elaboratov, od katerih je kasneje 12 elaboratov uvrstila v ožji izbor. 1. nagrado po mnenju strokovne komisije je prejel elaborat številka 18, katerega avtorji so Alenka Kragelj Eržen, Gregor Košorok, Jernej Gartner, Matej Kučina in Eva Prosen, in sicer zaradi dobre umestitve v širši kontekst in premišljene

zasnove zunanjega prostora povezovalne ploščadi, kot tudi racionalnega gabarita in lesene konstrukcijske strukture stavbe. Po končanem delu strokovne komisije je sledila razstava del, ki je potekala v Kulturnem domu Mengeš, od 9. do 31. decembra.

Občinska uprava



Avtorji zmagovalne rešitve

VEČNAMENSKA ŠPORTNA DVORANA MENGEŠ – ARHITEKTURNI NATEČAJ

Občina Mengeš je v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo izvedla javni, projektni, arhitekturni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za objekt nizkoenergijske večnamenske športne dvorane pri OŠ Mengeš ter javni, idejni, krajinsko-arhitekturni natečaj za celovito ureditev širšega javnega odprtega prostora rekreacijskega območja ob Pšati. Natečajne aktivnosti so potekale od 10. julija do 2. oktobra. Posebna ocenjevalna komisija je svoje delo opravila na desetih sejah, zaključno poročilo pa je pripravila 30. novembra. Elaborate si je bilo možno ogledati na enotedenski razstavi v Kulturnem domu Mengeš, predstavitev rezultatov natečaja pa je bila opravljena 9. decembra.

V projektni dokumentaciji je poleg ostalega napisano, da želi investitor (občina) z načrtovano investicijo »namesto sedanje premajhne šolske telovadnice pridobiti novo večnamensko športno dvorano, ki bo zagotavljala ustrezne prostorske pogoje, tako za izvedbo šolske športne vzgoje kot tudi za dejavnost športnih klubov in društev, za rekreacijo občanov ter tudi za izvedbo večjih kulturnih in drugih prireditiv.« Iz poročila o delu komisije je razvidno, da je ocenjevala 24 elaboratov. Delo komisije je bilo torej ne samo zelo odgovorno, marveč tudi obsežno ter strokovno zahtevno. Za izbrani, prvonagrajeni elaborat je skupina avtorjev prejela nagrado v višini 8.800 evrov. Komisija je v poročilu zapisala, da je objekt večnamenske športne dvorane (VŠD) enostaven, delno vkopan, s servisnim traktom pa se v vkopnem delu pod novo ploščadjo, ki nastaja med objektom VŠD in šole, povezuje s kletno etažo šole. Konstrukcijska zasnova stavbe je lesena, le v vkopnem delu je predviden armiran beton. Na južni, vzhodni in zahodni strani so obsežne steklene površine, ki uporabnikom dvorane omogočajo stalen vizualen stik z okolico. VŠD je umeščena med obstoječi šolski objekt in drevored ob Pšati, na sedanjem asfaltnem igrišču. Vmesni prostor – tlakovana ploščad – omogoča prehod pešcem od parkirišč in od sedanje pešpoti, ki poteka od kamnitega mostu do zelenih površin na južni strani šole in naprej proti gozdu in Harmoniji. Nekoliko povečana parkirišča so predvidena na sedanji lokaciji – 138 parkirnih mest. Ob povečanih potrebah bodo izkoriščena tudi parkirišča pri Kulturnem domu, pokopališču, Oranžeriji in Harmoniji.

Objekt VŠD je zamišljen kot energetska in telekomunikacijsko samostojna enota. Z vidika energijske učinkovitosti je oblikovana in orientirana optimalno, torej skrajno varčno (trojna zasteklitev, možnost namestitve solarnega ogrevanja na strehi (le-ta je sicer predvidena kot zelena z ekstenzivno ozelenitvijo). V elaboratu je



zapisano, da letna potreba po energiji za ogrevanje stavbo uvršča v razred visokoučinkovitih nizkoenergijskih objektov. Za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode je predviden sistem toplotne črpalke tipa voda-voda. V dvorani bo na fiksni tribuni 730 sedežnih mest, na premičnih pa še največ 434, skupaj torej največ 1164. Dvorana se bo lahko uporabljala kot enoten prostor ali pa razdeljena v več manjših enot (npr. za pouk športne vzgoje, manjše rekreativne skupine ...). Invalidom bo omogočen dostop z dvigalom, zanje pa je predvidenih tudi 22 sedežnih mest. Povezava s šolo je zagotovljena s hodnika v kletni etaži, kar je tudi eden od treh vhodov v dvorano. Na južni strani stavbe so nameščene zunanje športne površine, ki segajo skoraj do sedanjega glavnega vhoda v šolo: igrišča za mali nogomet, rokomet, odbojko, košarko, atletske discipline. Predvidena je dodatna zasaditev dreves in grmovnic, šolski botanični park ter šolski sadovnjak.

Izbrani projekt, kot je predstavljen v elaboratu, prinaša torej rešitve za vse, kar sedaj pogrešamo in nedvomno predstavlja novo kvaliteto na tem prostoru. Nobenega razloga nimamo, da bi podvomili, ali je ocenjevalna komisija izbrala najboljši projekt. V nadaljnjih postopkih pa se bo morda pokazala potreba po dodatnem iskanju odgovorov na določena vprašanja. Ena od teh je gotovo povezava med šolo in VŠD. Komunikacija po hodniku kletne etaže, kar je označeno tudi kot eden od treh vhodov v dvorano, lahko degradira uporabnost učilnic kletne etaže ob že tako precej ozkem hodniku, tem učilnicam pa se šola verjetno ne bo mogla odreči. Na zelo pomembno vprašanje bo verjetno odgovorila prometna študija, in sicer, ali ne bo postal sedanji kamniti most (še bolj) ozko grlo, novega (dodatnega) pa v projektu ni zaslediti. Število takih in drugačnih uporabnikov raznovrstne ponudbe kompleksa pod Gobavico se bo zagotovo povečalo, upoštevati pa je treba še sprehajalce, rekreativce, ljubitelje kužkov, intervencijska vozila itd. Bati se je tudi, ali ne bo tako imenovana »večnamenska urbana površina«, to je pešpot od mostu, speljana ob parkirišču, po novi ploščadi med šolo in VŠD ter naprej ob šolski stavbi proti gozdu, prinesla preveč »publike« pred šolska okna in s tem nezaželeno motnjo pouka, sploh še zato, ker se tudi del zunanjih športnih igrišč »namesti« pred oz. pod okna nekaj učilnic. Kaj bo s sedanjo telovadnico? Elaborat se je ne dotika, ker pač ni predmet natečajnega postopka, izpostavlja pa se kot problem sama po sebi, če se v njej ne bo več odvijala športna dejavnost.

Prav je, da nam prvi velik korak, ki pelje do tako zelenega objekta, viva optimizem, da bodo čim prej storjeni tudi naslednji. Nestrpnost jih bomo pričakovali. Dolgoletni sen se vendar mora uresničiti!

Tekst: Branko Lipar, foto: www.arhiforum.si



KONCERTNI DECEMBER V MENGŠU

V mesecu decembru sta nas v Mengšu razveselila kar dva, zdaj že tradicionalna koncerta, ki s svojim svečanim razpoloženjem v Mengeš prineseta tisti pravi praznični duh.



Čudovita glasova gostov večera: operna pevca in solista Urška Arlič Gololičič in Aljaž Farasin

Najprej smo se praznje oblekli in se odpravili poslušat Simfonični orkester Domžale-Kamnik, ki v predbožičnem času s svojim koncertom navdušuje poslušalce tudi v Kamniku in Domžalah. Tudi tokrat so nas navdušile skrbno izbrane melodije, večinoma živahne skladbe iz operet Carmen, Norma, La Boheme, Netopir ter Vesela vdova. S svojima čudovitima glasovoma sta nas pobožala gosta večera, operna pevca in solista Urška Arlič Gololičič in Aljaž Farasin. Poleg odlične glasbene izvedbe smo uživali tudi v doživetem nastopu solistov. Bilo je skoraj tako kot v pravi operi! Simfonični orkester, tokrat pod dirigentsko paličico Simona Krečiča, je ponovno dokazal, da brez klasične glasbe v Mengšu ni pravega prazničnega razpoloženja. Organizator koncerta je bilo,

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT V MENGŠU VSAKO LETO



Pred tremi leti smo se v Podjetniškem združenju Mengeš odločili, da v našem mestu oživimo božično-novoletne koncerte ter obogatimo praznični december s kakovostno klasično glasbo. K sodelovanju smo tako povabili Simfonični orkester Domžale-Kamnik s solisti in decembra 2006 priredili prvi koncert. 22. decembra 2009 pa so nas navdušili že četrtič. Obisk, odziv in podpora obiskovalcev so vsako leto večji, zato bomo v prihodnje koncerte še nadgrajevali, želimo pa si tudi, da postane vsakoletni koncert del tradicije naše občine. Za sodelovanje na zadnjem koncertu se iskreno zahvaljujemo Občini Mengeš, županu Francu Jeriču, samostojnemu podjetniku Davorinu Županu, Zavarovalnici Triglav, podjetju Petrol plin d.o.o., Vrtnarstvu Gašperlin, gospodu Slavku Pišku ter gasilcem za požarno stražo. V novem letu vam želim veliko osebnih in poslovnih uspehov!

Nuša Jelen, predsednica PZM Mengeš

kot vsako leto, Podjetniško združenje Mengeš, Občina Mengeš pa pokrovitelj. V pozdravnem nagovoru se je župan Občine Mengeš Franc Jerič zahvalil predsednici združenja Nuši Jelen in prebral njeno voščilo občankam in občanom. Vsem zbranim je zaželel lepe božične praznike in prijetno leto 2010 ter čestital ob prazniku dneva samostojnosti Slovenije, kateremu je bil koncert posvečen.



Dirigent Simon Krečič

Takoj po božiču, na štefanovo, smo spet romali proti Kulturnemu domu, spet praznje oblečeni in prešerno razpoloženi. Godba Mengeš nas je s pestrim glasbenim programom, pod taktirko energičnega dirigenta Dimitrija Ledererja, zopet zvalila iz zavetja toplih domov v lepo okrašeno dvorano kulturnega doma. Za praznično sceno je poskrbelo Turistično društvo Mengeš, ki je podelilo tudi priznanja občanom in občankam, ki so se letos še posebej potrudili za lep izgled Mengša in svojih hiš. Priznanja so prejeli **Slavi in Tone Jankovič, Milena in Franc Žun, Darja in Drago Dacar, Frančiška in Ivan Beravs, Cilka in Stane Planinšek in usmiljenke Doma sv. Katarine** za novozgrajeni objekt. Društvo je izreklo tudi javno pohvalo gospodu **Vinku Skoku** za urejenost in ocvetličenje stanovanjske hiše in gostinskega lokala skozi vse leto. Javno grajo je društvo ponovno izreklo lastniku Staretovega gradu in vsem občanom, ki odlagajo kosovne odpadke



Prihajam iz doline Črne pod Črnicem, s svojim dekletom. Izbor pevcev se mi zdi izvrsten, orkester super. To bo moj edini klasični koncert v decembru. ROK KLADNIK



Zdaj dve leti nisva bila. Se zelo veselim, ker mi popestri novoletno vzdušje, se z veseljem udeležim. Valčki so mi všeč, izvedba je zelo lepa in na nivoju. Urška zelo navduši, obeta. Drugo leto obvezno pridem. TATJANA ŠTRUBELJ



Zelo lepo se mi zdi, edino, kar me moti, je, da ni sedežnega reda. Prosil bi, da se drugo leto oštevilčijo karte. Koncert sam je pa zelo lep! JOŽE ŠTEMPELJ



V tem orkestru igram čelo že tri leta, tako da nimam več treme, sem že navajena. Zelo prijetno je igrati, ni tako naporno, ker nismo profesionalni orkester. Vaje imamo dvakrat na teden, naredimo kar lahko, kar smo zmožni kot amaterji. Fino se mi zdi, se splača potruditi na vajah. Danes smo se kar dobro držali. KATARINA KOZJEK



Skupinska slika nagrajencev TD Mengeš

v bližnji okolici. Župan Franc Jerič je tudi tokrat čestital vsem ob dnevu samostojnosti in enotnosti. Dogajanje je vrhunec doseglo po treh »podaljških«, ko Mengšani že tradicionalno godbenikov niso in niso spustili z odra. Šele »radecki marš« je dokončno potešil glasbe željno publiko. Doživetje je bilo lepo, zabavno in polno dobre volje, še bolje pa bi bilo, če ozvočenje ne bi povzročalo težav. Odlično pripravljena in duhovita povezovalka programa je imela na žalost z mikrofonom precej več dela, kot je to sicer v navadi.

Tekst: Mojca Volkar Trobevšek
Foto: RTA in M. V. T.



Povezovalka prireditve Estera Cetin



Prihajam iz Komende, slišala sem, da je Mengeška godba zelo dobra, zato sem prišla na koncert, dobila sem res tak občutek. Tako dobrega koncerta nisem slišala že dolgo časa in upam, da se ga naslednje leto spet udeležim, mi ne bo žal. **KATJA ŠPRUK**



Pridem zato, ker sem povabljen. Mi je bilo zelo všeč. Sem iz Horjula, sem amaterski glasbenik. Še posebej bi pohvalil preciznost in natančnost godbenikov. Zelo so dobri, sploh pa zato, ker znajo na koncu poskrbeti za žur, za tistih par »podaljškov«, pa »radecki marš«, ker mislim da ga vsi čakajo in sploh nočejo oditi iz dvorane. **ALEŠ ŠKOF**



Koncert mi je bil zelo všeč. Orkester se je zelo pomladil, s tem pa mislim, da raste tudi kvaliteta izvajanja glasbe. Vidi se, kako napredujejo. Vedno več je mladih in to je dobro, je pa tudi zagotovilo, da bo naša godba živela še naprej. **ŠTEFAN BORIN**

PREDNOVOLETNO SREČANJE VIDNIH PREDSTAVNIKOV JAVNEGA ŽIVLJENJA V OBČINI MENGEŠ

Že tradicionalno prednovoletno srečanje vseh svetnikov, članov delovnih teles, predsednikov društev in vaških odborov ter ostalih vidnih predstavnikov javnega življenja v Občini Mengeš, ki ga pripravlja župan Franc Jerič, je letošnje leto potekalo 17. decembra na Mengeški koči.

Župan Jerič se je v pozdravnem nagovoru zahvalil številnim zbranim, ki so po njegovih besedah veliko svojega časa in dobre volje, na prostovoljni bazi, vložili v številne aktivnosti in dogodke v Občini Mengeš v letošnjem letu. Vsem skupaj je zaželel lepe božične praznike ter srečno v letu 2010. Podžupan Jože Vahtar je ob tej priložnosti povedal, da



je bilo letošnje leto zelo uspešno, podžupan Aleš Janežič pa je dodal, da je pomembno to, da skupaj popeljejo Mengeš tja, kamor sodi. Ob tej priložnosti se je za vestno delo zahvalil novemu uslužbencu v Urada župana, Marku Kocjanu. Pozdravno besedo sta imela tudi oba častna občana, Franc Zabret in Franc Blejc. Večer sta v prijetno druženje popeljala glasbenika Marjan Urbanija in Matija Cerar.

Tekst in foto: Katarina Karlovšek



DALMACIJA V MOJIH BARVAH

V prijetnem ambientu knjižnice mengeške osnovne šole, kjer se je doslej zvrstilo že lepo število likovnih dogodkov, smo bili 7. decembra priča še enemu. KD Stoji učilna je v sodelovanju z Osnovno šolo Mengeš pripravilo razstavo slik članice društva Milice Tomšič.

Brez pretiravanja lahko zapišem, da je bil dogodek res prijeten. K temu je seveda največ prispevala avtorica sama. Slike so lepe, prijazne, tople, lirične, motivi so predvsem ženski liki in krajine. Delček lepote so prispevale pevke pevskega zbora Stoji učilna, priznanje in spoštovanje pa so slikarki izrazili predsednik društva Branko Lipar, ravnatelj šole Milan Burkeljca in številni prijatelji. Strokovno je razstavo in likovni razvoj slikarke označil likovni pedagog in mentor Lojze Kalinšek takole: »Vsem, ki umetniško ustvarjanje Milice Tomšič spremljamo že vrsto let, so najnovejše slike prav prijetno presenečenje. Odkrito in poetično žarči svojo ljubezen do Dalmacije, kjer tudi sicer preživlja svoje proste trenutke in seveda ustvarja neštete risbe, pastele ... Milica vstopa v svoje zrelo slikarsko obdobje. Napredek od razstave, ki je bila v prav tem prostoru leta 2004, je več kot očiten. V tem času je avtorica svojo izraznost in tehniko intenzivno razvijala na različne načine, se udeleževala srečanj, skupinskih razstav in bila za svoja dela nagrajena s številnimi priznanji.«

Lepa doživetja ob razstavljenih slikah so me spodbudila, da sva z avtorico poklepetala o njenem ustvarjanju. Na vprašanje, kako

se je v njej vzbudilo zanimanje za slikanje, je povedala, da je bila v otroških letih pogosto v varstvu v družini, kjer je hišni gospodar rad slikal in igral na razne inštrumente. Še danes, po mnogih letih, ga rada obišče, da se pogovarjata o slikanju, muzicirata in pojeta. Kar v otroška leta se preseli, pravi Milica. »Ko sem hodila v osnovno šolo, sem imela srečo, da me je likovno vzgojo poučevala izjemna likovna pedagoginja. Podobno je bilo tudi v Srednji vzgojiteljski šoli v Mariboru, kjer me je vsa leta poučevala akademska slikarka. Vplivala je name, da sem naredila korake v slikarstvo. Še danes hranim nekaj slik iz tega časa, z njo pa sva postali prijateljici in sva še danes.« Po srednji šoli se s slikanjem ni posebej ukvarjala. Resno jo je »zagrabilo« po mnogih letih, poglavitni razlog za to pa je bila ustanovitev Likovnega društva Mengeš. Pravi, da je v društvu doživela pomemben likovni razvoj, za kar imata zasluge zlasti mentorja Vinko Železnikar in Lojze Kalinšek.

Milicini najpogostejši motivi so ženski liki ter podobe iz narave. Z njimi najlažje prikaže svoja razpoloženja in čustva. Temu je prilagojena tudi izbira barv. Najraje ima barve, ki jih nudi narava: oranžno, rumeno,

zeleno, zadnje čase še barvo istrske zemlje. Od tehnik ji je najbolj všeč suhi pastel, ker omogoča mehke in najlepše prehode barv. Kdaj najlažje ustvarja? »Pomembno je pravo razpoloženje, sproščenost. So obdobja, ko ne ustvarim nič. Pa svetloba mora biti. Veliko svetlobe, sonce. In morje. To mi pomeni čedalje več.« Pove še, da najraje ustvarja sama. Poleti, na morju, se »oboroži« z vsem potrebnim, poišče primeren kotiček, najde motiv ... in se poda v čudoviti svet ustvarjanja. Tudi v skupinsko ustvarjanje se rada vključi, saj je zelo družabna oseba. Tak način dela se ji zdi pomemben, ko gre za predstavitev društva, utrjevanje medsebojnih stikov, strokovno rast. Milica spada med najprizadenejše člane likovnega društva, trenutno je njegova tajnica. Zelo rada obiskuje slikarske razstave; od domačih slikarjev posebej ceni Zorana Mušiča in Božidarja



Jakca, od tujih pa ji je všeč Paul Gauguin. In načrti? »Oh, veliko jih imam. Čakam na upokojitev, da jih bom lahko uresničevala po svoji želji.«

Koliko Milici Tomšič pomeni morje, sonce, barve obmorske pokrajine, čustva, ki jih vse to sproža v njej, je razvidno s posvetila, ki ga je za vabilo na zadnjo razstavo sestavila sama: »Če bi bog zame hotel narisati raj, ki si ga želim, mu sporočam, naj ga nariše kot poslednjo željo, kot zenico v najlepšem očesu, kot najlepšo zvezdo na visokem nebu, naj jo nariše kot Dalmacijo. Naj bo to Dalmacija!«

Branko Lipar



Milica Tomšič, obkrožena s člani KD Stoji učilna.

NOVOLETNO VOŠČILO MENGEŠKE GODBE

Kot tradicionalno vsako leto smo tudi letos godbeniki voščili Mengšanom za novo leto z jutranjim pozdravom. Kljub dolgi in veseli noči se nas je zbralo kar nekaj. Igranje nam je oteževal dež, a smo kljub temu vztrajali. Ljudje so nas lepo sprejeli in pogostili. Ustavili smo se tudi pri županu, še posebej pa so se nas razveselili oskrbovanci doma ostarelih Mengeš.

Tekst: Maja Keržič, foto: Miha Keržič



RISAL BI PA KAR NAPREJ ...

Ponavadi začnemo ceniti in občudovati dela posameznikov, pa naj gre za literate, slikarje ali mizarje, šele potem, ko jih ni več med nami. Med te posameznike sodi tudi loški slikar Janko Testen.

V petek, 18. decembra, se je v loškem gasilsko-kulturnem domu zbralo kar nekaj vedoželjnih ljudi, ki so želeli bolje spoznati na Slovenskem prezrtega slikarja Janka Testena. Jože Brojan se je namreč pred časom lotil hvalevrednega dela – pisanja njegove monografije. Tik pred začetkom prireditve je zatajila električna, a so sveče pričarale prav posebno vzdušje. Zbrane je nagovorila Nataša Vrhovnik Jerič, ki je vodila pogovor z avtorjem monografije, za božanje ušes pa so z glasbenimi vložki poskrbele Testenova prapranečakinja Maruša Loboda, Saša Skok in Monika Cerar. Brojan se je za ta podvig odločil zaradi mnenja, da mora Ločan Testen dobiti svoje mesto tudi na Slovenskem, najprej seveda v naši občini. Bolj kot domača gruda ga je namreč častila

tuja, predvsem nemška in hrvaška. Sprva je monografijo želel le prevesti iz hrvaškega ali nemškega jezika, a ga ta ideja naposled le ni zadovoljila. Želel si je »naše« knjige. Monografija je luč sveta ugledala zadnji dan novembra. Prvi del sestavlja uvod, ki sta ga oblikovala avtor in Barbara Justin, drugi del pa je v znamenju slikarjevega življenja ter njegovih slik. Te si je možno ogledati v galerijah v Zadru in na Rabu, mnoge pa so v zasebnih zbirkah. Testen je dela namreč zapuščal sorodnikom in prijateljem. Janko Testen je pri šestnajstih letih odšel od doma in kot frančiškanski brat deloval v številnih dalmatinskih samostanih, kamor je odšel po zavrnitvi v Ljubljani. Pisanja, branja in učenja ni maral; slikanje je bila njegova ljubezen. Bil je samouk ekspresionist, ki se je v barvah in kompozicijah najpogosteje podrejal le zakonitostim navdiha. Razstavo njegovih del je bilo v Mengšu že možno videti; prvič že v času njegovega življenja, drugo pa pred dvema letoma, ob 110-letnici njegovega rojstva, v galeriji Mežnarja. Velike zasluge



Predstavitve se je udeležil nečak Franc Testen, predsednik vrhovnega sodišča

za prepoznavnost Testena gredo tudi Janezu Škrlepu, direktorju muzeja v Mengšu. V zaključku prijetne prireditve se je Brojanu za delo zahvalil župan Franc Jerič, izbrane besede pa so vrele tudi iz ust frančiškanskega brata. Svoje srečanje s Testenovimi deli nam je zaupal še gospod iz Škofje Loke, ki se je po naključju znašel v galeriji na Rabu in kasneje izvedel čigave pravzaprav slike so. Čeprav je bil Janko Testen po Brojanovih besedah skromen človek in mu ni bilo mar veličine, si vsekakor zasluži poseben prostor pod slovenskim soncem.

Tekst: Maša Skok, foto: RTA

SPOMINSKA SLOVESNOST NA KOSTAVSKI PLANINI

V nedeljo, 20. decembra, je na Kostavski planini, nad zaselkom Kostanj v Tuhinjski dolini, potekala spominska slovesnost ob 67-letnici tragičnih dogodkov, ko so na sveti večer leta 1942 nemški okupatorji na tem mestu obkolili in napadli taborišče partizanov. V hudi bitki je bilo ubitih 16 partizanov, med njimi je padel tudi komandant Kamniško-kokrškega odreda in narodni heroj Matija Blejca-Matevž iz Mengša.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil častni občan Občine Kamnik in partizanski kirurg Niko Sadnikar, ki je v svojem nagovoru poudaril pomen partizanskega boja v boju proti fašizmu in njihovo sodelovanje z zavezniškimi silami med drugo svetovno vojno. V mrzlem decembrskem jutru se je na slovesnosti zbralo preko 300 udeležencev iz Tuhinjske doline, Kamnika in bližnje okolice. Tudi letos so bili prisotni Mengšanke in Mengšani, ki se spominjajo bitke in svojega soobčana Matije Blejca-Matevža, po katerem se je nekoč imenovala tudi mengeška osnovna šola.



Skupina iz Mengša ob spomeniku padlih partizanov

P. G.

ZAKLJUČEK NATEČAJA GASILSKE ZVEZE MENGEŠ

Gasilska zveza Mengeš je v oktobru, mesecu požarne varnosti, razpisala natečaj za likovna in literarna dela za učence razredne stopnje, od 2. do 5. razreda, na temo Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju. V torek, 8. decembra, je v Kulturnem domu Mengeš potekala podelitev nagrad najboljšim, ki jih je podelil predsednik Komisije za mladino pri Gasilski zvezi Mengeš, Robert Ručigaj. Prireditev je povezovala Nataša Vrhovnik Jerič.

Predsednik GZ Mengeš, Janez Koncilja, je povedal, da je bil namen razpisa, da mladi skozi literarno ali likovno delo prikažejo, kako sami vidijo ogroženost starejših ob nastanku požara, kako bi pomagali pri informiranju starejših oseb, z namenom, da ne bi zagorelo, in jih opozarjali na ukrepe, če do požara vseeno pride. Likovna in literarna dela so razstavili v avli kulturnega doma, v naslednjih dneh pa bodo na ogled tudi v prostorih Osnovne šole Mengeš.

Tekst in foto: Katarina Karlovšek



SREČANJE MENGEŠKIH UPOKOJENCEV

Društvo upokojencev Mengeš je 9. decembra organiziralo tradicionalno srečanje svojih članov, starih 80 let in več. Srečanje je potekalo v praznično okrašenem prostoru v Domu počitka Mengeš (DPM). Povabljenih je bilo 108 članov, srečanja pa se jih je, kljub letom in različnim boleznim, udeležilo kar lepo število.

Vse prisotne je s prijetnimi melodijami pozdravil glasbenik Franc Osterman. Predsednik DU Janez Šutar se je vsem zahvalil za udeležbo in zaželel prijetno druženje, v prihajajočem letu 2010 pa predvsem sreče in zdravja. Čestitkam se je pridružil župan Franc Jerič ter se zahvalil DU Mengeš in DPM za odlično organizacijo vsakoletnega srečanja. Direktorica DPM Irena Gričar je bila zelo vesela, da smo srečanje organizirali pri njih, saj je kar nekaj povabljenec nastanjenih v Domu in jim



s tem popestrimo kakšen dan. Kosilo je bilo odlično, zanj pa je poskrbelo osebje v kuhinji Doma. Najstarejša povabljenca sta bila Terezija Lipar – 88 let in Ilija Špehar – 89 let. Čestitali smo jima in ju skromno obdarili. Za dobro voljo je vseskozi skrbel naš glasbenik, pridružila se mu je tudi naša predsednica NO Teodora Blejec, z recitacijami, pevskimi vložki in predstavitvijo starih običajev. Z glasbenikom je zapel naš predsednik, pridružili so se povabljeni. Nekaj parov je zaplesalo. Po nekaj urah prijetnega druženja so naši povabljeni vedri in nasmejanji odhajali. Za uspešno organizacijo srečanja gre zahvala: vodstvu DU s predsednikom Janezom Šutarjem, DPM z direktorico Ireno Gričar in odličnim osebjem v kuhinji, glasbeniku Francu Ostermanu, predsednici NO Teodori Blejec, prevozniku in fotografu Štefanu Borinu ter županu Francu Jeriču.

Tekst: Francka Trobec, tajnica DU
Foto: Štefan Borin

DEVETDESETLETNICA MARIJE KONCILJA

Na božični večer je svoj devetdeseti rojstni dan praznovala Marija Koncilja iz Loke pri Mengšu. Rojstnodnevne čestitke ter dobre želje v letu 2010 sta ji prišla voščiti župan Občine Mengeš Franc Jerič ter predstavnica Rdečega križa Mengeš, Milena Vode. Gospa Marija nasmejanega obraza pove, da je zadovoljna, da lahko še vedno sama skrbi za sebe in doda, da ima zlate sosede, ki ji z veseljem vedno priskočijo na pomoč.

Tekst in foto:
Katarina Karlovšek



BOJ ZA NAŠO ALPSKO VODO IZPOD KRVAVCA – POGOVOR JE BIL

Nenačrtovano je bil pogovor točno dve leti po prvem, ki je potekal 3. decembra 2007, v gasilsko-godbenem domu in se je zgodil slab mesec po izredni seji, na kateri je Občinski svet po hitrem postopku (v štirih dneh, preko vikenda) in z dvoumnima sklepoma in obrazložitvijo župana sprejel odločitev, da »Občina Mengeš ne bo sodelovala pri obnovi krvavškega sistema«.

Mladi urednik Mengšana nadaljuje prikrito cenzuro. Naš prispevek z vabilom je samovoljno razbil na dva dela, tako da še sami nismo takoj našli vabila, še težje prispevek. Izločil je tudi kontaktne podatke. Zato smo bili prisiljeni natisniti in razposlati posebna vabila. Zahvaljujemo se mu za »spoštovanje« naših demokratičnih prizadevanj, razvrednotenje vloge javnega glasila, tudi za gibanja, kot je naše, ter za povzročene stroške. Škoda, da si ob svoji mladosti gradi tako prihodnost. Kot sin svetnika županove Liste za Mengeš in njegov razvoj bi moral biti še toliko bolj

občutljiv za tovrstne prikrite cenzorske posege. Veseli smo udeležbe novih obrazov in novih sopolisnikov Civilne iniciative Mengeš za alpsko vodo izpod Krvavca (CIM_AVK): Anamarije, Jane in Klemna ter Zvoneta. Na začetku so koraki, potem je pot in na koncu je cilj. Pozdravljamo gospoda z ugledom, kot sta g. Per, nekdanji župan, in g. Borin, predsednik Kulturnega društva Mihaelov sejem, ki pa se sicer na pogovoru nista izrekla o svojem stališču.

Ob predvajanju videa o ogledu krvavškega vodovodnega sistema z graditeljem Ladom Zabretom – od Izvirov pod Krvavcem do vodohrana Žeček nad Cegvnco (mengeškimi bajerjem/jezerom) – smo si izmenjali predloge in menja. Dogovorili smo se, da izvedemo anketo po gospodinjskih ter s tem tudi osebno predstavimo namen in prizadevanja CIM_AVK. Naš cilj je jasan, pot do njega pa je težja. Pridobiti moramo odločilno podporo in vpliv za drugačno ravnanje Občine Mengeš, za njeno odgovorno vključitev v obnovo krvavškega sistema in povezovanje vodooskrbnih



sistemov ter za varovanje vodozbirnih in vodovarstvenih območij oz. okolja in narave kot celote.

Spremljajte naše objave na spletni strani <https://sites.google.com/site/civilnamenges/>.

Za Civilno iniciativo Mengeš: Matej Hribar, Aleksander Markovčič, Tomaž Štebe, Anton Zorman

Občine širše ljubljanske regije

SKRB ZA OKOLJE

Občina Komenda je 15. decembra gostila sedemnajst županov Osrednjeslovenske regije, ki so podpisali Pogodbo o pristopu občin širše ljubljanske regije k sofinanciranju nadgradnje Regijskega centra za ravnanje z odpadki – RCERO Ljubljana.

Najobsežnejši projekt na področju reševanja ravnanja z odpadki je s skoraj 66 % sredstev sofinanciran iz kohezijskega sklada. Nosilna investitorica je Mestna občina Ljubljana, ostalih šestnajst občin pa s podpisom predmetne pogodbe postaja sovlagateljica projekta RCERO. Vrednost naložbe je ocenjena na skoraj 144 milijonov evrov. Nekaj več kot 14 % predstavlja sredstva državnega proračuna, 10 % okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, 10 % pa bo šlo na račun lastnih

sredstev, to je iz proračunov investitorja in sovlagateljic. Glavni razlog za podpis pogodbe je skupno reševanje problematike ravnanja z odpadki v Osrednjeslovenski regiji, na način, ki je prijazen do okolja. S tem bodo zadostili doslednemu izpolnjevanju predpisov Evropske unije. RCERO zmanjšuje emisije toplogrednih plinov, zlasti metana, omogoča pridobivanje sekundarnih energentov, zagotavlja varovanje vodnih virov in omogoča optimalno rabo razpoložljivih odlagalnih površin. Pogodbo o sodelovanju so poleg MOL podpisali še župani primestnih občin, ki so solastnice Javnega holdinga Ljubljana – to so občine Medvode, Brezovica, Dobrova-Polhov Gradec, Škofljica, Dol pri Ljubljani, Horjul in ostale občine: Ig, Velike Lašče, Domžale, Kamnik, Mengeš, Komenda, Trzin, Lukovica, Moravče in Vodice. To je eden izmed pomembnejših projektov s področja ravnanja z odpadki v Sloveniji, saj se bo s podpisom pogodbe število prebivalcev, ki bodo vključeni vanj, povzpelo na 414.000. Projekt je zato uvrščen v Operativni program



Podpis pogodbe

razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007 do 2013, ki ga je sprejela Vlada RS. Regijski center bo obsegal čistilno napravo za čiščenje izcednih voda. Predviden začetek poskusnega obratovanja je v aprilu 2010, začetek rednega obratovanja pa marca 2011. Za objekte za obdelavo odpadkov je predviden začetek poskusnega obratovanja decembra 2014, rednega pa junija 2016. MOL je že začela z izgradnjo odlagalnega polja za odlaganje nenevarnih odpadkov, prav tako pa je v izgradnji že čistilna naprava za izcedne vode.

Tekst: Katarina Karlovšek

Foto: Vido Repanšek

Četrto srečanje nevladnih organizacij Osrednjeslovenske regije

PRIZNANJA PETIM NVO

V Domu krajanov Turjak se je odvijalo 4. srečanje nevladnih organizacij Osrednjeslovenske regije. Stičišče nevladnih organizacij Srca Slovenije je na dogodku uradno objavilo rezultate glasovanja za Mojo najljubšo nevladno organizacijo in zmagovalkam izročilo priznanja.

Priznanja so iz rok Gabrijele Babič, vodje projekta Srce me povezuje – Stičišče nevladnih organizacij Srca Slovenije, prejeli predstavniki petih društev, ki so v času glasovanja zbrala največ glasov. Na prvo mesto se je uvrstilo lutkarsko društvo z imenom Kulturno-umetniško društvo Ristanc. Sledijo mu Združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj, Tamburaški orkester Kulturno-umetniškega društva Folklorna skupina Javorje, Športno društvo Dolina in Kulturno-umetniško društvo Muze, ki združuje likovne in druge umetnike ter jim ponuja prostor za razstavljanje in koncertiranje.

Srečanje so s kratkimi igranimi zgodbami popestrili člani Družinskega gledališča Kolenc, za hrano in pijačo pa so poskrbeli člani Društva za ohranjanje dediščine iz Gradeža. Člani nevladnih organizacij so dogodek izkoristili za navezovanje stikov in kramljanje s starimi znanci. Nazadnje so s pomočjo uslužbencev Stičišča nevladnih organizacij Srca Slovenije spletili tudi pravo grafično mrežo povezav med svojim in ostalimi društvi na srečanju. Glasovanje za Mojo najljubšo nevladno organizacijo je potekalo od 10. novembra do 7. decembra. V Stičišču nevladnih organizacij Srca Slovenije so v tem času prek običajne in elektronske pošte prejeli 350 glasov.

Tjaša Bajc

Srce me povezuje – stičišče NVO Srca Slovenije



Vaje za raztezanje na poligonu Gibanova

POLIGON V TUNJICAH ZAŽIVEL

V Zavodu Zdravilni gaj Tunjice smo odprli vadbeni poligon Gibanova, ki združuje uporabo energijskih polj in gibanja v naravi. Od slavnostne otvoritve letošnjega oktobra se je tako nad pričakovani zvrstilo več testnih skupin iz kamniških in okoliških osnovnih šol in vzgojnih zavodov, s katerimi smo izvajali razne gibalne vaje.

Projekt je podprt s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške. Poligon se razteza na štiristo metrih in ima deset postaj s tremi težavnostnimi stopnjami, ki obsegajo ogrevanje, intenzivno vadbo ter raztezanje; udeležence v skupinah vodijo usposobljeni vaditelji, med vajami pa s šolarji pijemo tudi Živo vodo, ki v gaju izvira, ter tako krepimo imunski sistem. Kamniški osnovnošolci, ki so že pred projektom rekreativno obiskovali Zdravilni gaj, so bili po besedah učiteljev po obisku pri pouku bolj zbrani in kreativni. Tako je nastala ideja, da bi energijo Zdravilnega gaja otrokom ponudili preko igre, rekreacije in gibalnih vaj na vadbenem poligonu. Naš cilj je, da bi poligon GIBANOVA v prihodnosti postal zanimiva obšolska dejavnost oz. mesto za enodnevnne šolske izlete naših otrok in mladostnikov.

Drago Vrhovnik

VSI DRUGAČNI – VSI ENAKOPRAVNI

Januarsko osrednjo temo, posvečeno strpnosti do drugačnih in drugače mislečih, bi rada začela z deklaracijo načel o strpnosti, ki so jo leta 1995 podpisale države, članice organizacije UNESCO. Ta pravi: »Učenje strpnosti je treba privzeti kot nujni imperativ: potrebno ga je sistematično vpeljevati predvsem v središča kulturne, družbene, ekonomske, politične in verske nestrpnosti, ki predstavljajo žarišča nasilja in izključevanja drugačnih. Izobraževalni programi morajo prispevati k razvoju razumevanja, solidarnosti in strpnosti med posamezniki ter tudi med etničnimi, družbenimi, kulturnimi, verskimi ter jezikovnimi skupinami in narodi.«

Ob izteku starega in začetku novega leta nam mediji ponujajo množične pregledne oddaje, ki v večni povzemajo glavna in najbolj odmevna dogajanja preteklega leta. Spremljamo analize, komentarje ter interpretacije različnih ljudi, ki predstavljajo različna področja življenja in bivanja. Športni dosežki, kulturni jubileji, politični dogodki in afere, naravne katastrofe ... Vse to poskušajo nekako umestiti v ožji ali širši kontekst in dogodkom pripisati smernice za prihodnost. Mislim, da se vsi zavedamo, da množični mediji živijo in obstajajo prav zaradi nas, da so nagnjeni k pretiranemu dramaturgiranju, ne moremo pa prezreti dejstva, da se iz leta v leto na svetovni ravni množijo nasilje, naravne ujme, teroristični napadi in vsesplošni negativizem. To pa v veliki meri posega v človeška življenja, jih uničuje ali jim spremeni sam tok življenja. Vse te spremembe v načinu komuniciranja, v oblikah nastopanja, v medsebojnih odnosih čuti prav vsak izmed nas – tudi v najbolj banalnih vsakdanjih stvareh in to vedno bolj pogosto. Zdi se, da prebivalci našega ljubega planeta kričimo po odpravi teh anomalij v naših življenjih – pa nas kdo sliši? Naša družba je po nacionalni, verski in etnični plati bolj raznolika, kakor se vsi skupaj zavedamo. Z drugačnostjo se nas večina prvič sreča v šoli. Srečamo se z vrstniki, ki prihajajo iz različnih družbenih okolij in kulturnih ozadij. Strokovnjaki si dandanes prizadevajo v šolski sistem vključiti tudi otroke s posebnimi potrebami. Vsi ti dejavniki lahko predstavljajo strah in nelagodje. Zato se večina odzove z nestrpnostjo, predsodki, sovraštvom ali celo z grožnjami.

Ljudje se ne rodimo s predsodki in stereotipi. Teh vedenj se neposredno in posredno učimo med odraščanjem v različnih socialnih okoljih (družina, šola, družba ...). Pa sploh vemo, kaj pomenita ti dve besedi – predsodki in stereotipi? V knjigah in na spletu najdemo milijone razlag in primerov, ki nas lahko poučijo o pomenu. Nihče ne more zanikati, da ni vsaj enkrat v življenju po krivem obsodil človeka zaradi predsodka ali stereotipa, ki mu ga je v usta položila družba. Postavlja se mi vprašanje – kje je naša strpnost do

drugačnih? Jo sploh še poznamo?

Ponavadi so največje strpnosti deležne osebe, ki imajo motnjo, ki je dobro vidna navzven ali pa je bolj znana širšemu krogu ljudi. To so gibalno ovirane osebe, osebe z motnjami vida ali sluha. Vsem je jasno, da slepa oseba za lažje sodelovanje v skupnosti potrebuje belo palico ali psa vodnika, gluha pa slušni aparat. Prav tako nihče ne očita invalidskega vozička ali ortopedskih pripomočkov gibalno ovirani osebi. Vsi ti pripomočki se nam zdijo samoumevni, do takšnih oseb gojimo posebno sočutje, pogosto se nam tudi smilijo.

Ljudje z motnjami v razvoju, ki ne uporabljajo posebnih pripomočkov, pogosto od družbe niso deleži zadostnega razumevanja, ampak samo nenehnega »bombardiranja«. Pri večini nas velja prepričanje – kar je drugačno, je napačno. Nepoznavanje nekaterih težav, okoliščin, motenj in drugačnosti v ljudeh vzbuja nepojasnen strah pred neznanim in povzroča oblikovanje stereotipov.

V posebno skupino stereotipov pa sodijo ljudje

iz revnih družin, romske družine, begunske družine in ljudje drugih veroizpovedi, narodnosti in spolne usmerjenosti. Ljudje smo že od nekdaj nagnjeni k zlivanju z množico in se ne izpostavljam radi. Zato največkrat v srečanju s temi ljudmi prevlada prepričanje, da je edino dobro in »normalno« tisto, kar je v večini. Stvari in dogodke prevečkrat sodimo po sebi in sebi podobnih, drugačnega pa se bojimo. Pogosto raje pogledamo v tla ali strahoma odhitimo, kadar srečamo osebo, ki ni po merilih večine.

Vsi strahovi, predsodki, pomisleki in stereotipi spremljajo nas odrasle in večina otrok v mlajših letih sprejema vzorce svojih vzornikov – nas. Če bomo sami poskušali spremeniti mnenje o nekaterih ljudeh, če se bomo z otrokom odkrito pogovorili o drugačnih osebah, jih opozarjali nanje in jim poskušali razložiti njihove težave, bodo pozneje lažje sprejeli sošolca s posebnimi potrebami in kasneje v življenju tudi druge drugačne od njih. Mogoče bo to začetek, ki bo pomagal razbijati predsodke in stereotipe, ki so tako globoko zasidrani v naši družbi.

Novo leto je čas novoletnih obljub, dobrih in pozitivnih misli – morda kdo od nas zbere pogum in pod vse ostale novoletne obljube pripiše tudi: »Potrudil se bom razumeti tiste, ki so drugačni od mene. Ne bom jih takoj obtoževal po že v naprej naučenih normah, ki mi jih je postavila družba.«

Barbara Ahačič Osterman

KAJ O TEM MENIJO OBČANI?



Ker sem star Mengšan, moj odgovor verjetno ne bo povsem objektivni. Mislim, da smo dokaj strpni. Sicer pa bi bilo zanimivo slišati odgovor novo priseljenih ali pa nekoga iz sosednjega kraja.

MATEVŽ DOLINŠEK, Mengeš



Sleherni kraj, tako kot Mengeš, postane skupnost šele takrat, ko omogoča ljudem zadovoljiti čim več njihovih različnih potreb in interesov, in seveda takrat, ko so ljudje pripravljeni biti strpni in odprti tudi do interesov in potreb sokrajanov. Menim, da so Mengšani strpni – tako z novimi priseljenci kot tudi v prometu, saj vemo, da je Mengeš zelo obremenjen s prometom. Če jemljemo strpnost kot vrednoto oziroma osebno kulturo, in verjamem, Mengšani jo, je življenje v našem kraju mnogo bolj pozitivno in prijetno. **KATARINA PRIMOŽIČ, Mengeš**



V vseh svojih 16 letih življenja v Mengšu se ne spomnim primera, kjer bi lahko rekla, da je bil nekdo pretirano nestrpen.

Menim, da prebivalci Mengša dobro vemo, kaj pomeni biti strpen do drugih, kar hkrati pomeni tudi, da se med seboj znamo spoštovati in sodelovati. To v Mengšu dokazujejo tudi raznovrstna društva, ki ljudi povezujejo in jim omogočajo kakovostno preživljanje časa.

NEŽA ŠPENKO, Mengeš

Intervju z Janezom Avsenikom, mengeškim župnikom

LEPO JE BITI V MENGŠU

Zelo simpatičen in zanimiv sogovornik, človek mnogih talentov, ki se razdaja z neverjetno energijo in vztrajnostjo, je otroštvo preživel v Šmartnem pod Šmarno goro. Kot vsak mlad človek si je želel postati marsikaj, a okoli osamosvojitve Slovenije se je obrnilo povsem drugače. Novo mašo je daroval sedem let kasneje, leta 1997, nato je bil tri leta kaplan v Leskovcu pri Krškem in eno leto kaplan v Šmartnem pri Litiji. Svojo prvo resno in povsem samostojno službo župnika je nastopil v Kranjski Gori in Ratečah, kjer je vztrajal sedem let. V Mengšu, kjer je nasledil pokojnega Mateja Zevnika, je že več kot dve leti. Preden začneva pogovor, me preseneti s humorno opazko, vendar se že ob prvem vprašanju zresni in odgovarja nadvse skrbno, izbrano in mirno.



Kakšno je življenje polno zaposlenega župnika? S čim se ukvarjate trenutno?

Zelo naporno je. Trenutno sem zaposlen s pripravami na božič: spovedovanje, obiski ostarelih in bolnikov, priprava cerkve ... (intervju je bil narejen v decembru 2009, op. a.). Potem so tu še vsakodnevne obveznosti: vodenje pisarne, maše, kateheza ipd. Največ dela je za konec tedna. Ampak biti župnik je življenjski stil, navadiš se. Sicer pa je sedaj največ dela z gradnjo župnijskega doma.

Župnijski dom je trenutno zelo zanimiva tema za pogovor. Mengšane zanima, kaj se gradi, zakaj ga potrebujemo, koliko to stane, kdo plača. Mi lahko poveste kaj o tem?

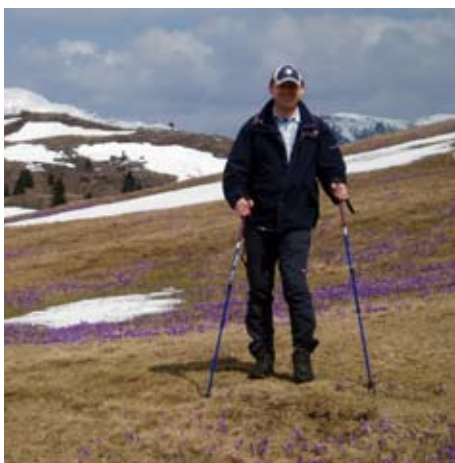
V novem župnijskem domu, že beseda sama pove, naj bi bil s strani župnije vsakdo sprejet. Za vsakega se bo našel prostor. V tem prostoru bodo dolgo pričakovane veroučne učilnice, za katere v samem župnišču ni prostora. Do zdaj smo imeli verouk in druge resne skupine tudi v kuhinji in v pisarni. Potem bo tu večji prostor za srečanja, večnamenska dvorana. Razna srečanja (prvoobhajancev, birmancev, njihovih staršev) so bila do sedaj v cerkvi, ki je edini prostor, kjer se lahko sreča 120 ljudi naenkrat. Dobro, streha nad glavo že je, ampak cerkev je v prvi vrsti namenjena molitvi in tišini, ne družabnim srečanjem in sestankom.

Bo ta dvorana namenjen tudi ostalim občanom, ne samo župljanom?

Seveda, tudi za dejavnosti kakšnega društva se bo našel prostor. Tako bodo lahko imeli razna predavanja, projekcije, predstavitve, pogostitve po slovesnostih in porokah ipd. Prav zaradi tega smo v dom umestili tudi priročno kuhinjo in sanitarije. Zraven bo še poslovni prostor, namenjen pogrebni službi, ki sedaj zasilno gostuje kar v garažah in v mali baraki. Glede tega se moramo še domeniti z Občino Mengeš.

Kdo financira gradnjo? Se ves denar nabere preko prostovoljnih prispevkov ali prispeva kaj tudi škofija?

Dom financirajo, z eno besedo, Mengšani. Mi kot župnija smo samostojna pravna oseba, javna institucija, s svojim proračunom, zato se moramo financirati sami. Nekaj



sredstev se je nabralo iz denacionalizacijskih postopkov, nekaj smo imeli prihrankov, nekaj pa bo verjetno potrebno vzeti kredita, vendar to še ni gotovo. Vsak mesec pa imamo tudi »ofer«, kjer župljani darujejo. Zelo se veselim te solidarnosti in sem ljudem zelo hvaležen. Ljudje vidijo v tej gradnji potrebo, zato radi stopijo skupaj in sodelujejo na tak ali drugačen način.

Kdaj bo župnijski dom zgrajen?

Do spomladi 2010 naj bi bila dela končana. Rad bi povedal tudi, da ta projekt ni župnikova kaprica, ampak naš projekt, to je v dobro nas vseh. To se zelo močno občuti tudi med župljani, ki v projekt verjamejo in ga podpirajo. Tudi, ko nas ne bo več, bo dom ostal za naše otroke in njihove otroke.

Nov župnijski dom bo spremenil podobo okolice cerkve. Imate morda še kakšne načrte v zvezi s tem?

Imam željo, da bi se kip Marije izpred cerkve vrnil na svoje prejšnje mesto v Veliki Mengeš. To je naša dediščina, ki nas vnaprej obvezuje. Ko se bo gradila obvoznica, bi bilo lepo, da mislimo tudi na to. Idej v Mengšu je še veliko, glede ureditve okolice pa sem optimist, da bodo ljudje prišli skupaj in si uredili lepo okolje.

Očitno ste res zelo zaposlena oseba. Kako pa je s prostim časom? Kaj radi počnete takrat, ko niste v vlogi župnika?

Prosti čas imam takrat, ko se me ne da dobiti. Človek si ga enostavno mora vzeti, če si ga ne, pregori. Ko sem bil še v Kranjski Gori, sem šel velikokrat na nočno smuko, zelo rad smučam (Janez Avsenik je tudi dobitnik kolajne med duhovniki, op. a.), grem tudi v hribe, zadnje čase pa se mi je priljubil tek na smučeh. Odličen šport, kjer se fino razmigaš.

Ali kaj pogrešate življenje v kranjskogorski fari in smučarsko obarvane večere? (Za trenutek se zamisli.)

Zdaj imam toliko dela, da nimam časa misliti na to. Človek se verjetno navadi nekega okolja in ljudi v njem. Ali je bilo težko zamenjati župnijo?

V Kranjski Gori sem se trudil, nekaj sem naredil, ljudje so me verjetno imeli radi. Bil pa sem pripravljen, da pridem sem. Ko je gospod Matej umrl, so me na hitro premestili.

Zamenjati župnijo je najbrž precej podobno kot zamenjati družino. Ali kaj pogrešate družinsko življenje, otroke? Da bi vas nekdo stisnil k sebi?

Otrok imamo tukaj v župniji 400 (smeh). Takšne klasične družine res nimam, je pa veliko otrok, tudi sirot, ki mi naklonjenost izkažejo tudi tako, da mi skoraj padejo v objem, ko se srečamo. Tako kot v družini,

je tudi pri mojem poklicu prisotna ena pripadnost, ljubezen.

Ste si od nekdaj želeli biti duhovnik?

Ko sem bil majhen, sem se navduševal nad vsakim poklicem. Ko smo doma zidali, sem želel biti zidar, ko se je pokvaril televizor, sem želel biti električar ... Konec osnovne šole sem začel razmišljati, kdo sploh sem, zakaj živim, kakšne imam talente. Šel sem na srednjo elektrotehnično šolo, da sem imel čas razmišljati o tem, da sem bil sam. Mnogi sošolci so danes zelo uspešni v svojem poklicu. Privlačil me je duhovniški poklic, vendar nikoli nisem rekel že takoj: jaz bom pa duhovnik.

Kdaj pa je prišlo do odločilnega preobrata?

Zorelo je počasi. Ko sem služil vojsko v JLA, sem moral biti na straži buden in zbran. Štiri ure ponoči biti sam pomeni imeti veliko časa za razmišljanje. Ko se je začela vojna v Sloveniji, leta 1991, sem bil v jugoslovanski okupatorski armadi, v Šibeniku, na ladji. Pobegnil sem iz JLA in se zamislil nad svojim življenjem. Bilo je vojno stanje, imel sem srečo, da sem preživel. Hrvatje so bili tudi nasprotniki JLA, zato sem vedel, da bom varen, ko pridem ven iz vojašnice. Vojska se je takrat že okopala, samo čakalo se je, da se bo vojašnica branila do konca, če jo bo kdo napadel. Bilo je kar resno. Moram se Bogu zahvaliti, da sem srečno prišel domov. Potem sem si rekel, življenje mi je podarjeno, moram se nekaj resno odločiti. Nato sem se odločil, da grem za duhovnika.

Je bila to zelo trdna in jasna odločitev?

Ste imeli kakšne dvome?

Ves čas sem si govoril, saj si lahko še premislim ... Ampak, ko sem vstopil v bogoslovje in začel resno študirati, sem dobil eno notranjo potrditev, da sem na pravem mestu.

Imate občutek, da se ljudje drugače obnašajo do vas, ker ste duhovnik?

Jaz se trudim biti prijazen do vsakega človeka. Tudi ljudje so prijazni do mene, nimam slabe izkušnje.

Kaj pa Mengšani?

Mengeš diha, vsi se pozdravljamo, se srečujemo – tukaj vlada ena človeška kultura. Sem se že tako razvadil pozdravljati, da tudi v Ljubljani vse pozdravljam, pa me vsi čudno gledajo ... (smeh)

Kakšna se vam zdi mengeška fara in njeni ljudje?

Mengšani so zelo prijazni ljudje, zelo se veselijo vsega, kar naredimo. Kot župnik sem zelo lepo sprejet tudi v javnem življenju. Zdi se mi lepo, da je mesto duhovnika v kraju dobro sprejeto. Ljudje tukaj cenijo duhovnika. Mislim, da Mengšani znate držati skupaj, čuti se, da gre za nas.

So Mengšani strpni ljudje?

Po eni strani kar. Čeprav se je menda prejšnji mesec v Mengšu zgodil nek vandalizem, nekdo je snemal Jezusa s križa in zažigal. Če se bo to nadaljevalo, bi lahko bili zaskrbljeni, ker gre za nek odnos do stvari, ki ni pozitiven. Ampak na splošno je Mengeš kot kraj zelo odprt. Veliko je priseljevanja, Mengšani pa se veselijo, če se prišleki vključijo v društva, v župnijo. Živimo skupaj. Služboval sem v krajih, kjer je nekdo še po 50 letih veljal za tujca, ker se je priselil. Tukaj tega ni čutiti.

Se vam zdi, da so ljudje, ki se imenujejo za ateiste, do katoličanov strpni in obratno?

Bog vsakega človeka spremlja. To je moje prepričanje. V tem smislu se mi zdi nesmiselno, da bi jaz kot župnik moral nekoga prepričevati o neki stvari ali bi imel jaz željo nekoga spreobrniti. Imam vero v Boga, in ker imam vero od Boga, verjamem, da je Bog tisti, ki ljudi spremlja. Tudi tiste, ki so oddaljeni, ki se deklarirajo za ateiste. Tudi njih Bog spremlja. Če pridemo skupaj z dobro besedo, z vzpodbudo, se mi zdi to zelo dobro. Tukaj smo, tukaj živimo, vsak je dobrodošel, vsak lahko pride, nikogar ne silimo nikamor.

Dobro, tako je Mengšu, kaj pa širše?

Širše morda doživljamo mnoge napade na cerkev, se bom tako izrazil. Ko cerkev pove svoje mnenje, vsakdo ima namreč pravico povedati svoje mnenje, takoj pride do polemik ali celo očitanja nestrpnosti do raznih skupin, homoseksualcev na primer. Cerkev pove svoje mnenje in s tem še ne pokaže svoje nestrpnosti do tistih, ki se v tem mnenju ne prepoznajo. Mislim, da bi bilo napačno očitati cerkvi nestrpnost.

Ko ravno govoriva o homoseksualnih odnosih med ljudmi ... Kaj menite o novem zakonu o družinah?

Predlog tega zakona se mi zdi nesprejemljiv. So stvari, ki imajo svoj naravni tek. Ena od takšnih stvari je družina. Krščansko gledanje

na družino je takšno: oče, mati in otroci so normalna, naravna družina. Zakaj bi to dajali v nič s tem, da je lahko že vse družina, da je vse izenačeno, da lahko vsakdo posvoji otroka? To se mi zdi nesprejemljivo. Ampak to je moje mnenje, ki se mi zdi, da bo dolgoročno obveljalo v smislu naravne zakonitosti. V naravi človekovi je, da otrok potrebuje očeta in mater.

Ogromno ljudi, tudi v Mengšu, se deklarira za verne, pravijo, da verjamejo v Boga. Zdi pa se, da ljudi odvrča cerkvena ustanova, ki ima sloves požrtne, grde institucije s precej »krvavo« zgodovino. Mnogi ljudje bi se pridružili katoliškemu občestvu, če ne bi bilo institucije cerkve. Se vam zdi, da se cerkev dovolj trudi, da bi tudi take ljudi dosegla? Da bi ljudi povezovala, ne razdruževala?

Prav zaradi teh očitkov cerkvi, da je nestrpna – češ, nekdanji ste ljudi zažigali na grmadi, danes obsojate homoseksualce, zato ste enaki – se mi zdi takšen pogled do cerkve nestrpen. Če to pride v javno mnenje, ljudje jemljejo cerkev z distance – bežimo, to je smrt, to je slabo. Če tako gledamo, potem razumem tiste, ki so daleč, ki nočejo priti blizu, ki so srečni, da so čim dlje. Po drugi strani kot župnija hočemo biti za vsakega človeka. Vsakdo lahko pride. To, kar vlagamo v župnijski dom, ostane, to ni župnikova privatna lastnina. Jaz bom konec koncev nekoč odšel. Ko nas ne bo več, bo to še vedno na razpolago.

Za konec še župnikova poslanica za vse-tiste, ki pridejo v cerkev, in tiste, ki ne.

Lepo je biti v Mengšu. Želim, da bi se vsi ljudje tukaj dobro počutili, da bi se v tem kraju prav po ljudeh širila ena dobrota, da pomagamo eden drugemu, si stojimo ob strani. Tisti, ki si pa želijo, da bi bil župnik boljši, se pa priporočam v molitev, to gotovo potrebujem kot človek. Vsem želim Božjega blagoslova.

Mojca Volkar Trobevšek



IZLETI ČLANOV DU MENGEŠ V LETU 2009

Tudi leto 2009 mengeški upokojenci – izletniki ocenjujemo kot uspešno. Sprejeti program naših izletov smo v celoti izpolnili. Po mesecih pa zadeva izgleda nekako takole:

FEBRUAR je mesec pustnih karnevalov. Tudi mi smo šli, tokrat v Ptuj. Kurentov in vsemogočih maškar je bilo res v izobilju.

MAREC – gremo v tople kraje, v slovensko Primorje. Poda geslom »Naša obalna mesta« obiščemo Koper, Izolo in Piran. Za nameček popoldan zavijemo še v notranjost slovenske Istre in izlet zaključimo v prijazni kraški vasi Krkavče. Lokalni vodiči poskrbijo, da o naši Primorski zvemo marsikaj zanimivega.

APRIL, na vrsti je Prekmurje, dežela prijaznih ljudi. Lendava je naš prvi cilj. Tu se razdelimo, eni za kopanje, drugi za voden ogled mesta Lendava. Nato pa še skupno obiščemo center orhidej v Dobrovniku. Okna mengeških hiš so bila ozaljšana kar za nekaj prelepih orhidej.

MAJ, dežele Notranjske – mengeški upokojenci že dalj časa nismo obiskali. Prva postaja Vrhnika s spominsko hišo Ivana Cankarja. Čeprav je blizu, marsikdo še ni bil v njej. Drugi cilj je Cerkniško jezero. Za boljšo predstavitev si ogledamo še zanimivo maketo jezera v vasi Dolenje jezero. Po tem ogledu se zapeljemo še do gradu Snežnik, ki po obnovi obiskovalcu ponuja precej lepši videz. Glede zbirk v notranjosti ni kakšnih posebnih sprememb. Novi so urejeni kletni prostori, namenjeni slikarjem, umetnikom.

JUNIJ: Upokojenci smo že rahlo v letih. Tegobe takšne in drugačne so naše spremljevalke. Naš tokratni cilj je zato zeliščna kmetija Plavica v vasi Cerovec. Ing. Majes si je vzel čas za nas. V posebnem nasadu nam je podrobno in nazorno predstavil naša zdravilna zelišča. Ker je to v bližini Dolenjskih toplic, smo skočili še tja, na kopanje in kosilo.

AVGUST: V tem mesecu imamo običajno piknik za naše člane in tudi tokrat je bilo tako. In sicer v Posavju. Pred veselo žurko, pa si vendarle vzamemo čas za ogled gradu Speča lepota v Mirni. Sam piknik z veselim programom pa se je nato odvijal ob lepo urejenih ribnikih v zaselku Okroglice.

SEPTEMBER je že tradicionalno namenjen srečanju upokojencev Gorenjske. V vasi Predoslje se nas je zbralo kar lepo število. Po uradnem dopoldanskem delu smo si popoldan vzeli še čas za ogled bližnjega Centra Brdo.

OKTOBER, običajno namenjen trgatvi, letos ni bil tak. Z agencijo Palma smo se Mengšani podali na obiranje mandarin v dolino Neretve.

Kar 38 nas je bilo. Ob tem smo imeli enkratno vodičko Jelko, živi leksikon, ki je tri dni našega potovanja neumorno skrbela za naše dobro počutje. Vendar pa nismo samo obirali mandarin. Tako smo se prvi dan ustavili v Mostarju. Stari del mesta z novim mostom ponovno postaja turistična atrakcija. Mesto pa žal še vedno kaže rane nesmiselne vojne ob razpadu nam nekoč skupne države. Krenemo iz Mostarja in obiščemo še poznano romarsko središče, Medžugorje. Ljudi oziroma romarjev tu ne manjka. Tudi mi se pomešamo mednje. Nato krenemo še do obale, mestece Gradac je kraj našega prenočevanja. Naslednji dan se zapeljemo v delto reke Neretve. Sladke in sočne mandarine, kamorkoli se oko ozre. Tudi mi smo jih nabrali. Za domov, seveda! Sledila je vožnja s čolni »trupicami« po delti Neretve in enkratna fešta na obali reke. Ob prelepi dalmatinski glasbi smo uživali celo popoldne. Tretji dan ob obali Jadranskega morja krenemo domov. Ustavimo se še v bližini Šibenika, za ogled slapov reke Krke. Doma izjavimo lahko samo še: »Čudovito!«

NOVEMBER, po tradiciji čas martinovanja. Šli smo tudi mi, na Štajersko, v Jakobski Dol. Tudi majhni kraji so lahko zanimivi. Najprej smo si ogledali lepo urejeno cerkev sv. Jakoba, nato pa še bližnji Vogrinov mlin na veter. Še danes melje moko. Tudi mi smo je kar nekaj pokupili. Bilo je tako lepo jesensko vreme, da se nam ni preveč mudilo v bližnje gostišče Pupa, kjer smo potem imeli veselo martinovanje že kar nekoliko v noč. Tu so nas res dobro in obilno postregli. Pa tudi muzike in šal ni manjkalo. Muzikant Marjan iz Maribora nas je prav lepo zabaval.

DECEMBER: Kar nekaj tradicije je v teh naših izletih. Izlet v »neznano« je vedno v tem mesecu. Letos smo za spremembo šli v Celje. Kar nekam malo časa smo planirali za ogled precej nove znamenitosti Celja: »Mesta pod mestom« in njihovega Pokrajinskega muzeja. Bilo je hladno, a na moč zanimivo. Zaključek, kot se spodobi, je potem sledil v gostišču na Črničevu. Prav lepo smo se imeli, le bolj malo nas je bilo. Očitno zima, mraz in še posebej gripa ne spodbujajo druženja ljudi. Morda bo pa drugo leto bolje!



Novi most čez Neretvo je zdržal.

V minulem letu se je vseh naših izletov udeležilo 419 naših članov ali povprečno nekaj manj kot 42 udeležencev na izlet. V povprečju so naši člani plačali za izlet 25 evrov, kar ob podobnih programih agencij pomeni precej nižjo ceno. Iz tega povprečja je izvzet izlet Obiranje mandarin, cena 160 evrov. Naj povem še to, da so naši izleti vsebinsko bogati, da brez ogledov krajevnih znamenitosti ne gre, da za kosilo, v kolikor se le da, izberem kar najboljšo gostilno, kmečki turizem, pa tudi glasba in pesem je večkrat prisotna.

Ker se imamo lepo, vas prav vse upokojence lepo povabim k udeležbi v letu 2010. Program bo objavljen v naši oglasni omari, možno ga bo dobiti tudi v tajništvu DU Mengeš. Srečno!

Lojze Ručman



Pred zabavo, »martinovanjem« v Jakobskem dolu, smo si ogledali prav zanimiv in še delujoč mlin na veter.



Ing. Majes nam je o zdravilnih rožicah povedal marsikaj zanimivega.

AIA – KAJ SE DOGAJA

Hip hop AIA

V soboto, 19. decembra, so plesalke in plesalci društva AIA pripravili prednovoletni nastop pod vodstvom mentorice Sanje Tomšič. Z raznolikimi točkami so prijetno presenetili in razveselili svoje starše in prijatelje. Od plesnih točk En – dva – tri in Ogenj na plesišču se je napetost stopnjevala do točke Energija, ko so se ugasnile luči in se je v soju novoletnih lučk nastop zaključil s točko Božični ples snežink. Zahvaljujemo se predsedniku ŠD Partizan, Jožetu Mlakarju, ki je nastop povezoval, Nataši Senica za AIA majice in slaščičarni Flere, ki se je z Božičkom dogovorila za obdaritev.



AIA medgeneracijske delavnice – Eko planet

Od meseca novembra dalje se vsako sredo, od 17.00 do 18.30, dobimo v prostorih stare knjižnice v Mengšu, kjer ob dobri družbi ustvarjamo čudovite izdelke. Namen ustvarjalnih delavnic je, da bi povezali generacije, hkrati pa tudi nekaj lepega ustvariti. Trenutno nas še ni veliko, zato si želimo, da bi pridobili nove člane, saj je v večji družbi zmeraj bolj zabavno. V mesecu decembru smo izdelovali slike iz semen, okrasne ikebane, novoletne voščilnice idr. Vsak človek potrebuje prijetno in zabavno družbo ter kreativno izražanje, zato ne izgublajte časa doma in se nam pridružite vsako sredo, ob 17. uri. Vabljeni dedki in babice, lahko z vnuki, starši z otroki ali samo otroci. Lahko nas tudi pokličite na telefonsko številko 070/732-070.

Blanka in Alenka



TABORNIŠKE NOVICE

Veseli december je mimo in z njim nekaj zanimivih akcij, za njim pa je prišlo novo leto in trideseta obletnica mengeških tabornikov.

Končno smo dogovorjeno uresničili in pričeli z obnovo zunanjih wc-jev. Ker so bile do zdaj v ne kaj odličnem stanju, se jih je na rodovih akcijah in piknikih bolj težko uporabljalo, zato je vse breme nosil notranji wc. Z obnovo smo pričeli 12. decembra, že zgodaj zjutraj. Da bi sploh lahko postavili novo streho, smo najprej morali odstraniti staro. Ker se nas je zbralo veliko, stare strehe hitro ni bilo več. Ker so imeli poprej tovornjaki probleme pri vходу in izhodu iz kamnoloma, smo streho tudi malo okrajšali. Nato je sledilo nameščanje ivernih plošč, na te pa nameščanje lat. Po dobrih petih urah dela smo postavili novo streho. Potrebna je le še postavitvev žlebov, oblog iz pločevine ter še kaj. Za to

leto pa načrtujemo še ostale stvari, da bo možno zunanji wc spet uporabljati. V petek, 18. decembra, je spet prišel čas za vsakoletno čajanko, zaključek leta. Zbrali smo se ob petih popoldan, v godbenem domu Mengeš. Najprej smo si pogledali kratko projekcijo slik, ki so nastale skozi taborniško leto 2009. Ob njih smo se spomnili marsikaterih srečnih in zabavnih trenutkov, ki smo

jih skupaj preživeli na taboru, rodovih akcijah ter vodovih srečanjih. Po ogledu se je vsak vod predstavil in pokazal svoje taborniško znanje. Prav tako so nekateri prisegli in tako dobili svojo prvo rutko, nekateri pa so le opravili prestop ter dobili novo rutko. Nato so nas čakale le še igre, darila in kratek ognjemet, ob katerem smo se nato poslovili ter odšli domov čakati novo leto. Z letom 2010 je prišla 30. obletnica tabornikov v Mengšu. Zato bomo letos organizirali 30 akcij. Ker je za njihovo izvedbo

potrebno veliko dela, se nanje pripravljamo že kar nekaj časa. Spisek vseh akcij si lahko ogledate na naši spletni strani www.rup.si, kjer boste našli tudi kakšne zanimive slike ter ostale podrobnosti, kaj taborniki počnemo skozi mesec.

Ta mesec pa nas čakata Zimorajanje ter občni zbor. Nanju se že pripravljamo in vas vljudno vabimo, da se nam pridružite. Za več informacij obiščite našo spletno stran: www.rup.si.

Z naravo k boljšemu človeku!

Propagandist Domen



ZAČETEK ZIMSKE SEZONE V SMUČARSKIH SKOKIH

S prvimi dnevi novega leta 2010 se je začela tudi nova tekmovalna sezona v smučarskih skokih. A žal je bila narava precej skopa s primernimi vremenskimi razmerami za normalno pripravo tekmovališč. Tako je odpadlo že kar nekaj tekem po Sloveniji, pod vprašajem pa je tudi tekma v Mengšu, saj slabo kaže, da bi uspelo 30-metrsko skakalnico primerno pripraviti za nastop mladih skakalcev.

A dajmo se presenetiti, tako kot so nas vso minulo leto presenečali naši tekmovalci s svojimi dosežki. Le narava naj bo prizanesljiva, saj so člani kluba postorili vse, kar je v njihovih močeh, da bo skakalnica pripravljena za varno tekmo. Zato vas člani kluba vabijo na Zaloke pod Gobavico, kjer boste bučno navijali za domače orličke. Predviden datum tekme je 16. januar. Ura za zdaj še ni določena, a boste o podrobnostih pravočasno obveščeni.

Podrobnosti in fotografije najdete tudi na spletu: <http://skakalni-klub-menges.s5.net>.

Tekst in foto: Jože Trplan



Skakalnice čakajo na snežno odejo.

NOVIČKE LIKOVNEGA DRUŠTVA MENCEŠ

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA GANA 2009

Na pobudo gospe Barbare Bizovičar je Zveza likovnih društev Slovenije povabila vsa likovna društva, da se udeležijo humanitarne likovne kolonije v Gani. Kolonija je trajala teden dni, vsa nastala likovna dela pa so bila namenjena otrokom, prizadetim s težkimi boleznimi in revščino. Seveda so tovrstne kolonije doživetja in dodatna izobraževanja, vendar zaradi stroškov marsikomu nedostopna. Odzvalo se je le manjše število članov društev, med njimi Likovno društvo Mengeš z enim članom, predsednico Leonido Goropevšek Kočar, ki si je stroške bivanja poravnala v celoti sama. Posnetke s Kolonije in potovanja smo si ostali člani lahko ogledali na DVD-ju. Ta dežela je majhna, a tako različna in

drugačna od naše. Seveda se te dotaknejo vse drugačnosti, pa tudi lepota narave, sožitja prebivalstva, eksotika in skupna delitev sobivanja krajanov, prizori ribičev, ki se z mrežami vračajo z ravno pravšnjim ulovom. Nič preveč in nič premalo in le toliko, da je prav. Kot na slikah, ki ne premorejo tistega, kar je odveč.

MALE RAZSTAVE

V Mesing baru si še vedno lahko ogledate dve veliki deli na platnu člana Vlada Fejziča. Sodobnost je tisto, kar se najprej presodi ob pogledu na slike, a v njih je umeščeno razburkano morje in ladje, barve rojstnega kraja Reke, ki jih Vlado nosi v duši. V OŠ Mengeš je razstava Milice Tomšič. Slikarka je razstavo nasloвила Dalmacija v mojih barvah. V njej odkritosrčno pokaže, da so

ji ljubi kraji, v katerih preživlja večino poletja, in da v umetnosti veliko vlogo igra svetloba in iskrenost ljudi, s katerimi se druží.

RAZSTAVA IZBRANIH DEL GORENJSKIH LIKOVNIKOV – GALERIJA VERONIKA, KAMNIK

Od 11. decembra do 10. januarja je na ogled razstava del gorenjskih likovnikov, ki so bila izbrana za državno razstavo Kolaž. Letos je Javni sklad za kulturne dejavnosti Slovenije razpisal temo Problematika kolaža. Kolonije izdelave kolaža so se izvajale regionalno, ena teh tudi v Mengšu. Na razstavo izbranih del Gorenjske so se uvrstili tudi trije udeleženci iz Likovnega društva Mengeš: Milica Tomšič, Handi Behrič in Barbara Rabič.

Barbara Rabič, LD Mengeš



Izbrana dela naših članov na razstavi Kolaž

PREDSTAVITEV STEGA HOMŠKIH SONČKOV

Homške skavte spoznate po oranžnih krojih (srajcah) in rumeno-sivih rutkah okoli vratu. Po svetu skačejo že od leta 1991, ko sta prvo četo ustanovili Polona Kosmač, zdaj Kunstelj, in Marjeta Šarc, zdaj Lovšin. Prve obljube so bile 3. maja 1992.

Na samem začetku je četa štela 14 skavtinj in 16 skavtov. S pestrim programom in navdušenimi skavti je tako delovala dve leti, potem pa se je leta 1993 razširila še na vejo PP in leta 1994 na težko pričakovano vejo VV. Kot steg torej delujemo že 17 let.

Pred enajstimi leti smo naš steg (krajevna enota, ki jo sestavljajo mladi različnih starosti in skupnost voditeljev, kjer sodelujejo tudi duhovni asistenti, Homec 1) krstili in mu dali tudi ime. Od takrat naprej smo Steg homških sončkov. Naj omenim, da naši skavti niso samo iz Homca, temveč prihajajo tudi iz Mengša, Jarš, Radomelj, Nožic, Šmarce in Kamnika.

Program oblikujemo voditelji sami – na skvojih (SKVO je skupnost voditeljev enega stega) in s pomočjo svojih soskavtov. Vsako leto je zaznamovano s slovesno obljubo, s katero pa naraste tudi število skavtinj in skavtov. Trenutno Steg homških sončkov šteje okoli 90 članov.

Železni repertoar našega stega so jesenski, zimski in poletni tabori, miklavževanje, jurjevanje, skavtske svete maše, prinašanje Lučke miru ter drugi projekti.

VOLČIČI IN VOLKULJICE (VV): Otroci, stari od 8 do 10 let. Delujejo v skupini, imenovani krdelo, ki šteje okoli 20 članov. Izhajajo iz Kiplingove Knjige o džungli, ki jo pripoveduje

Akela – tako skupaj spoznavajo skrivnosti iz džungle, se igrajo volčje igre, raziskujejo, pojejo pesmi ... Vodi jih Akela, pomagajo ji Bagira, Balu (duhovni vodja), Kaja ... Njihovo geslo se glasi: »Kar najbolje!«

IZVIDNIKI IN VODNICE (IV): Četa šteje približno od 30 do 40 skavtov in skavtinj, ki delujejo v fantovskih in dekliških vodih. Vodita jo dve četovodji: fant in dekle, pomaga pa jim duhovni asistent. Vsak vod šteje od 6 do 8 članov in predstavlja osnovno skavtsko enoto. Vodi ga vodnik s pomočjo podvodnika. Delovanje voda je samostojno, da lahko pride do izraza samovzgoja. Vodnik

mora med skavtskim letom tedensko sklicati sestaneke voda. Vodniki so vključeni v Svet vodnikov, ki sodeluje pri vodstvu čete. V tej starostni veji so skavti, stari od 11 do 15 let. Geslo izvidnikov in izvidnic je »biti pripravljen«.

POPOTNIKI IN POPOTNICE (PP): Ta starostna veja (16–21 let) se deli na dva dela: noviciat in klan. Noviciat je enoletna priprava na vstop v klan. Klan pa je skupnost najstarejših skavtov v stegu, ki imajo za sabo že razna skavtska doživetja, sedaj pa svoje skavtstvo še poglobljajo. Njihovo geslo je: »Služiti!«

Okoli 21. leta skavt naredi odhod – postavljen je pred odločitev: ali postane voditelj in vodi katero izmed starostnih vej ali pa izstopi – kot zrela, odgovorna osebnost, ki bo znala samostojno živeti po načelih in vrednotah, ki jih je pridobila v skavtstvu.

Tamara Močnik



PREDSTAVITEV DRUŠTVA ZA ŠTUDIJE KONTEMPLATIVNIH TRADICIJ

Mengeško Društvo za študije kontemplativnih tradicij združuje ljudi, ki želijo proučevati tradicije in prakse kontemplacije in kontemplativnega življenja. Svoje posebno poslanstvo vidi v razvijanju raziskovalnega pristopa, studiozne prakse in v noti sinteze.

Cilji društva so razvijanje študij na področju kontemplacije, integracija spoznanj kontemplativnih tradicij s spoznanji modernih študij zavesti, izobraževanje in osebni razvoj članov društva ter izobraževanje za zainteresirano javnost. Naloge društva so organiziranje in izvajanje predavanj ter seminarjev s področja meditacije, prevajanje in publiciranje periodike in knjig.

V okviru osnovnega poslanstva društva nas zanimajo tudi teme zdravja v najširšem

pomenu, s poudarkom na ozaveščanju glede večplastnosti zdravja in vloge, ki jo pri tem ima meditacija. Zainteresirani javnosti lahko ponudimo izobraževalne programe, ki opisane vidike zdravja obravnavajo tako s teoretičnega kot s praktičnega področja.

Ker je namen društva tudi raziskovanje dela ljudi, ki so na slovenskih tleh razvijali kontemplativne prakse, smo člani društva v preteklem letu za širšo javnost pripravili predstavitev dediščine Alme Karlin. Zanj smo se odločili, ker je vse svoje bivanje posvetila temu, da bi znanje in umetnost posredovala drugim ljudem. V njenem delu lahko prepoznamo duhovno noto, s katero bogati svojo okolico. Čeprav je v lanskem letu minilo 120 let od njenega rojstva in 90 let od začetka njenega študijskega potovanja okrog sveta, v našem prostoru še vedno ostaja zgled, ki ga premalo

poznamo. O njenem življenju, poslanstvu, študijskem potovanju in etnološki zbirki so bile predstavitve v Mengšu ter v knjižnicah Škofja Loka, Grosuplje in Trebnje. V letošnjem letu bomo s predstavitev nadaljevali, v januarju v knjižnicah Domžale in Novo mesto.

Za ljudi, ki se ukvarjajo z meditativno prakso, so potekala redna mesečna srečanja. Društvo razvija tudi študijske in bralne skupine, kjer proučujejo klasike tega področja in kultivirajo tradicijo branja tekstov (lat. *lectio*), ki posredujejo duhovna sporočila in krepijo koncentracijo. V skladu z razvijanjem dolgoletnih projektov razvoja študij kontemplativnih tradicij v letošnjem letu načrtujemo javna predavanja o tem, kaj je meditacija.

Maja Polak, Robert Simonič,
Regina Bokan

ZDENKA ILIČ: ČE BI ŠE ENKRAT IZBIRALA, BI BILA SPET BABICA

Gospa Zdenka Ilič je širokemu krogu Mengšanov, pravzaprav bolj Mengšank, znana zlasti zaradi dveh stvari: dolga leta je poklicno skrbela za bodoče in mlade mamice ter novorojenčke, poleg tega pa je tudi dolgoletna aktivna sodelavka Rdečega križa. Za januarsko številko je torej kar pravnjina sogovornica. Tudi novorojenčki so zmeraj deležni posebne pozornosti, še posebno tisti, ki luč sveta ugledajo na začetku novega leta.

Gospa Zdenka se je rodila pred 75 leti, v Dolenjem Leskovcu pri Brestanici. Kar šest deklet se je rodilo staršema, Zdenka je bila najmlajša. Družina je bila številna, saj se je skupaj s staro mamo za mizo h kosilu usedlo kar devet ljudi! Na srečo je imel oče državno službo, večino hrane pa so pridelali na manjši kmetiji. Zdenka se je šolala v domačem kraju; osnovno šolo je končala v Brestanici, gimnazijo pa na Senovem (danes je ni več). Spominja se prvega razreda osnovne šole, v prvem letu druge svetovne vojne. Slovensko so govorili le doma, v šoli pa le nemško. Zaradi očetove službe se je družina preselila v Rogaško Slatino. Zdenka se je odločila za nadaljnje šolanje. Vpisala se je na babiško šolo v Ljubljani. »Babiška šola je bila za stavbo stare porodnišnice,« pripoveduje.

»Sama dekleta smo bila, zbrana iz vse Slovenije. Takrat je tega kadra primanjkovalo povsod. Študij je bil zahteven, saj smo imeli različne predmete. Najpomembnejši so bili ginekologija, porodništvo, pediatrija in so jih predavali strokovnjaki – specialisti za ta področja. Najbolj se spomnim zelo uglednega ginekologa dr. Lavriča.« Po končanem študiju leta 1958 se je zaposlila. Kako težko so čakali na usposobljen babiški kader, kaže že to, da je imela le dva tedna predaha po študiju. Julija je kot terenska babica že nastopila službo v Štorah pri Celju. Čeprav je bila pripravnica, je morala kar takoj samostojno poprijeti za delo. »Moje delo je bilo predvsem na terenu: po vaseh, na oddaljenih domačijah, med preprostimi ljudmi. Čisto razumljivo je, da sem se morala znajti sama, tudi ko je šlo za strokovno zahtevna babiška opravila. Jasno, tudi pri porodih sem bila sama, čeprav so me včasih pri kakih hiši sprejeli precej nezaupljivo, češ, premlada je ... Pač ni bilo mogoče, da bi bila ob meni – pripravnici – kaka izkušena oseba ali celo zdravnik. To je možno le v porodnišnici. Lahko rečem, da je šlo vse po sreči in v redu. Poleg osnovnih nalog je bilo veliko časa in prizadevanja namenjenega tudi



izobraževanju, osveščanju. Takrat je bilo veliko porodov še doma, zdravstvena služba pa si je prizadevala, da bi ženske šle roditi v porodnišnico.« Z novim letom 1960 pa se je preselila v Mengeš, ker je bilo tako ugodneje zaradi moževe službe. Takrat je



bil v Mengšu še samostojen zdravstveni dom. »Delovni pogoji so bili nekoliko lažji kot v Štorah. Okoliš je bil manjši, ravninski, sodelovanje z zdravnikom dr. Celestino je bilo zelo dobro. Poleg območja sedanje Občine Mengeš sem skrbela še za Trzin, Depalo vas, Nožice in stari del Homca. Delovne naloge sem opravljala tudi v ginekološki ambulanti ter ambulanti za otroke. Tudi v novi službi sem se lepo razumela z ljudmi. Zelo dobro sem spoznala vse območje, kar mi pride prav še zdaj – kot sodelavki Rdečega križa. Za današnje čase se sliši nekoliko čudno, ampak je res: tako kot v Štorah sem tudi v Mengšu dobila službeno vozilo za »obvladovanje« terena – kolo, uporabljala pa sem ga seveda v vsakem vremenu. Pravica do službenega avta mi je pripadla veliko pozneje.« Kako gleda na poklic babice? »To je zelo lep, a zahteven poklic. Če bi se še enkrat odločala, bi bila spet babica.« Se spomni kakih posebnih dogodkov? »Veliko vsega se nabere v dolgi delovni dobi. Seveda se najraje spomniš lepih dogodkov, na primer: v neki družini sem pomagala pri porodu doma. Ko je bil porod končan, je mož odhitel na vrt, natrgal rože in jih ljubeče izročil ženi. Ne samo ona, tudi jaz sem bila ganjena. Bil je preprost človek, a očitno z veliko srčno kulturo.«

Po delovanje v organizaciji RK? »To me spremlja že od Štor dalje, torej že dobrih 50 let. Delala sem, kar je bilo potrebno. Včasih sem tudi predavala, največ pa sodelujem pri organizaciji prireditev in krvodajalskih akcijah, razdeljevanju pomoči, obiskih na domu.« Članica odbora je že od prihoda v Mengeš, sedaj je že nekaj let podpredsednica odbora RK Mengeš in članica območnega odbora RK Domžale. Nekaj let je bila tudi blagajničarka, pri CSD Domžale pa članica odbora za socialne zadeve. Leta 1987 je prejela priznanje Občine Domžale – bronasto plaketo »za izjemen prispevek pri aktivnosti v Krajevni skupnosti Mengeš in raznih društvih, predvsem v odboru RK«.

Gospa Zdenka pravi, da je kljub vsemu zadovoljna z življenjem. Po naravi je bolj optimist. Pri ljudeh najbolj ceni poštenost in zavest, da ne storiš drugemu, česar ne želiš, da kdo stori tebi. V prostem času kaj prebere, rešuje križanke, gre na sprehod, pogleda kaj zanimivega na televiziji, »študira« pri univerzi za tretje življenjsko obdobje. Nič se ne pritožuje. Samo, da bi bilo zdravje.

Tekst: Branko Lipar
Foto: lastna zbirka, U. R.

ČAROBNI DECEMBER V ENOTI MAVRICA

V mesecu decembru smo se strokovne delavke vrtca še posebej potrudile, da smo otrokom pričarale čarobno in praznično vzdušje. Vsak dan v tem mesecu je bil nekaj posebnega.

Skupaj z otroki smo poskrbeli, da je bil naš vrtec praznično okrašen, poslušali smo pravljico ob svečkah, izdelali čestitke za starše, prepevali novoletne pesmice, z »mavričnim zborčkom« smo razveselili otroke v enoti Gobica in Sonček. Uživali smo tudi ob ogledu predstave Palček Pohajalček, ki so jo zaigrale strokovne delavke. Bili smo pridni, zato sta nas z darili razveselila Miklavž in Božiček.

Veseli pa smo bili obiska prvošolcev. Zaigrali smo jim pravljico Nekega zimskega dne in se skupaj z njimi povesečili v igralnem dopoldnevu.

Strokovne delavke enote Mavrica



Božičkova obdaritev



Strokovne delavke smo razveselile z igrico Palček Pohajalček.



Poslušanje pravljice ob svečkah

PRAZNIČNI DECEMBER V VRTCU GOBICA

Mesec december je v letu nekaj posebnega, še posebno v vrtcu. V naši skupini Čebelice smo čarobnost decembra doživeli, saj nas je ves mesec s svojimi pismi presenečal in razvajal jelenček Rudolf.



Z otroki smo se vsako jutro zbirali ob okrogli mizici, prižgali svečko in pogledali v čarobno škatlo, kaj nam sporoča Rudolf. Otroci so se razveselili, ko so nas obiskali šolarji z učiteljico Lidijo, ki so pred leti obiskovali naš vrtec. Skupaj smo veselo zapeli, se pogovorili in se obdarili.

Mojca Slapar in Darinka Keržič

PREDPRAZNIČNI DNEVI V VDC INCE

V enoti INCE ZU smo si predpraznične dni, potem ko smo bili zelo marljivi pri izdelavi in prodaji novoletnih voščilnic in glinenih izdelkov, popestrili s predstavitvijo potopisnega predavanja Jane Dular iz Novega mesta. Jana nam je v sliki in besedi prikazala njeno enoletno prostovoljno delo in popotovanje po Ugandi, Tanzaniji, Keniji in Malaviju.

V organizaciji Edirisa v Ugandi je vodila skupino prostovoljcev in učiteljev na štirih osnovnih šolah, vodila projekt pomoči plemenu Pigmejcev z gradnjo hiš, kokošnjakov in sajenjem hrane, sodelovala pri izgradnji šole za Masaje v Tanzaniji in pri prenovi Centra za otroke s posebnimi potrebami v Ugandi. Vse to ji je uspelo z različnimi prispevki, zaslužkom svojega dela v Edirisi in tudi z našo pomočjo, saj smo v ta namen prispevali glineno vazo uporabnice Tanje Lukman in sliko uporabnika Aleša Podkrajška. Uporabniki so s predstavitvijo videli, kako so s svojim delom in dobrotelnostjo pomagali ljudem v Afriki, največja poslastica pa so bile fotografije živali s safarija po Keniji.

Slovo od starega in prihod novega leta smo v Varstveno-delovnem centru INCE Mengeš proslavili ob zvokih ansambla Suha špaga iz Škofje Loke. Ta nadvse zanimiv ansambel sestavljajo ljudski godci (pevci), ki igrajo na harmoniko, klarinet in kontrabas, poleg tega pa še na instrumente, ki jih ne vidimo oz. slišimo prav pogosto, kot na primer piščal (kazu), »ribežen« in »škafbas«. Člani ansambla so ustvarili imenitno vzdušje, dokaz temu pa je bilo prepolno plesišče. Zanimivo je, da je bil ansambel ustanovljen z namenom, da popestri dogajanje na smučarskih tekmovanjih s starinsko opremo, člani



Zavrtili se in zavriskali!

ansambla pa so oblečeni v stara oblačila, kakršna so nosili naši pradedje. Prikazali so nam tedanjo smučarsko opremo in način mazanja smuči. Ansambel je bil letos gost na naši tradicionalni humanitarni prireditvi Slovenski slavček. Vendar zabava in ples nista bila edina prisotna na naši novoletni zabavi, namreč, vsakič ob zaključku leta v enoti Mengeš podelimo jubilejne nagrade našim uporabnikom in tudi letos je bilo tako.

PREJEMNIKI:

Vsem jubilentom iskrene čestitke!

5 let Anamarija Štimec Marta Višnikar	10 let Aleš Podkrajšek Aleš Zdovc	15 let Marta Razpotnik Mazen Ahmad Matjaž Klopčič
10 let Irena Bergant Mirjam Jere Janez Makovec	20 let Jože Vranič Nevenka Sitar Vesna Vrenjak	25 let Andreja Jeretina Franci Martinjak

Skoraj tri ure prijetnega druženja so prehitro minile in na koncu nam je ostalo le še, da smo si zaželeli še mnogo veselja tudi v letu 2010, enako pa kolektiv VDC INCE želi tudi vsem bralcem Mengšana, z željo, da boste radi prebirali naše vrstice. Srečno!

Samo Gabrilo in Teja Bandel



Ansambel Suha špaga

ZAHVALA ZA PREJETA DONATORSKA SREDSTVA

Na Centru za socialno delo Domžale smo v okviru projekta Učenje za življenje 22. decembra 2009 organizirali obdarovanje otrok. Najprej je otroke zabaval klovn Žare, kasneje pa smo povabili še Božička, ki je s pomočjo donatorjev podelil otrokom darilca in jim tako narisal nasmeh na obraz.

Donatorji, ki so prispevali svoje izdelke in brez katerih bi bil naš projekt neizvedljiv, so: Mercator d.d., Mladinska knjiga Založba d.d., Belinka Belles d.o.o., trgovina Katja & Alen d.o.o., Tosama d.d., Študentski klub Domžale, trgovina Pikapoka d.o.o. in trgovina Črna luknja. Vsem omenjenim donatorjem se za podarjena sredstva najlepše zahvaljujemo. Za veliko število zbranih iger in igrač bi se hkrati zahvalili tudi Vrtcu Urša z vsemi enotami iz Domžal in Vrtcu Mengeš – enota Gobica ter vsem otrokom, ki ga obiskujejo. Z igračami, ki ste nam jih podarili, smo obdarovali otroke iz socialno šibkejših družin, ki so v decembru obiskali naš Center. Prav tako smo del vaših igrač podelili tudi v okviru prireditve Božiček.

V novem letu 2010 želimo vsem obilo sreče, zdravja, uspehov in zadovoljstva!

Simona Kompare

Center za socialno delo Domžale

STRATEGIJI TVEGANJA IN VARNOSTI ŽIVIL MED NOSEČNOSTJO

V času nosečnosti je potrebno paziti, da uživamo zdravstveno ustrezna in varna živila. Največje tveganje za okužbo z *Listerio* predstavljajo gotova živila, pripravljena za neposredno uživanje, še posebej tista, ki se hladno shranjujejo in uživajo hladna oziroma se pred uživanjem ponovno termično ne obdelajo. Kritična živila so predvsem že pripravljene jedi in hitro pokvarljiva živila, ki imajo omejen rok uporabe in jih je do končne porabe potrebno hraniti v hladilniku. Med slednje sodijo delikatesna živila, kot so na primer paštete, majonezne solate (francoska, ruska, ameriška ...), mesni narezki, prekajene ribe (losos, postrv, slanik ...), suši, morski sadeži, mladi siri in siri z žlahtno plesnijo, fermentirane salame in klobase. Z listerijo so lahko onesnaženi tudi surovo meso (carpaccio, tatarski biftek), surovo in nizko pasterizirano mleko ter izdelki iz mleka, zelenjava za neposredno uživanje (očiščene predpakirane solate, kuhana ali surova zelenjava iz solatnih barov). Pri nosečnicah lahko pride do okužbe maternice, kar lahko povzroči spontani splav ali mrtvorojenega otroka.

Druga taka bakterija je *Campylobacter* sp. Okužbo preprečimo tako, da vso perutnino dovolj termično obdelamo. Meso mora biti dovolj kuhano oz. pečeno, ne več rožnato in brez soka. Temeljito umivanje rok z milom pred začetkom priprave hrane je najučinkovitejši preventivni ukrep. Po rokovanju s surovo hrano živalskega izvora in pred rokovanjem s preostalo hrano si je potrebno roke ponovno temeljito oprati z milom. Navzkrižno kontaminacijo v kuhinji preprečujemo z uporabo različnih rezalnih desk za živila živalskega izvora in za ostala živila. Po pripravi surovega živila živalskega izvora je potrebno z detergentom in vročo vodo temeljito oprati rezalne deske, delovne površine, pribor in ostale uporabljene kuhinjske pripomočke.

Toksoplazmoza je zoonoza, ki jo povzroča *Toxoplasma gondii*. Okužimo se lahko, če tako meso uživamo premalo kuhano. Večkrat so s *Toxoplasmo* inficirane mačke. Ob dotiku predmetov, ki so onesnaženi z njihovimi izločki, se prenese zajedavec na naše roke, od tam pa v usta. Lahko se okužimo tudi z zaužitjem druge hrane (zelenjave, mleka ali vode), ki je onesnažena z mačjimi iztrebki. Mačk ne smemo hraniti s slabo kuhanim mesom; bolj priporočljiva je konzervirana hrana, ki zanesljivo ne vsebuje zajedavcev. Bolezen se ne prenaša med ljudmi. Od okužene matere, ki se okuži v času nosečnosti (akutna okužba), se lahko *Toxoplasma gondii* prenese na plod. Pride lahko do splava, mrtvorojenosti ali pa se rodi otrok z znaki prirojene toksoplazmoze. Okužba pred rojstvom lahko privede do trajnih posledic, kot so duševna prizadetost, krči in okvare vida. V Sloveniji nosečnice testirajo na toksoplazmozo. Nosečnice z akutno okužbo zdravijo z antibiotiki.

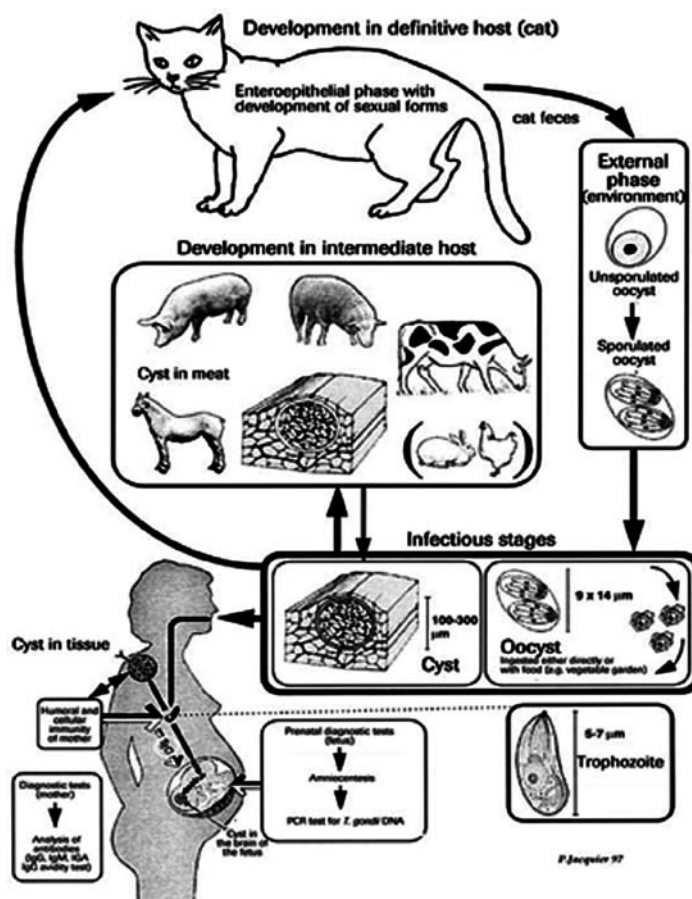
Da bi ocenili varno prehranjevanje ljudi, je bila izvedena anketa med skupino nenosečih žensk, ki je potekala na različnih osnovnih šolah po Sloveniji (2007). V anketi je sodelovalo 200 žensk. V raziskavo so bile vključene matere otrok od 1. do 4. razreda devetletke, ki so bile v času izvedbe anketiranja prisotne na govornih urah. V intervjuje so vključene naključno tri noseče in tri nenoseče ženske. Ugotoviti smo hoteli, kakšen je njihov odnos med nakupovanjem živil v trgovini in pripravo hrane doma. Zbiranje kvalitativnih podatkov je potekalo od 20. februarja do 4. marca 2007. Naključno smo izvedli intervju med tremi nosečimi

in tremi nenosečimi ženskami. Intervjuji so potekali v njihovem domačem okolju, v sproščenem vzdušju. Intervjuvanim osebam sem se prilagodila v vseh pogledih – glede časa, prostora in razpoloženja. Zaradi etike raziskovanja je namreč zelo pomembno, da se intervjuvanec po opravljanem pogovoru ne počuti slabo ali da je kako drugače oškodovan.

Uporabili smo rezultate raziskave med nosečimi ženskami, izvedene v letu 2003. Zaradi primerjave podatkov smo z istim merskim instrumentom izvedli tudi raziskavo med nenosečimi ženskami. Na osnovi anket in delno strukturiranih intervjujev smo ugotovili, da noseče ženske dajejo veliko več poudarka na zdravo in varno hrano. Nenoseče ženske sicer poznajo pomen varne prehrane, vendar se je v celoti ne držijo. Razliko je bilo mogoče opaziti tudi med intervjuji, saj so nenoseče ženske večji poudarek namenile poreklu živila in pripravi hrane v smislu dietetike in gastronomije. Iz rezultatov izhaja potreba po večjem informiranju vseh skupin potrošnikov, še zlasti skupine nosečih žensk, o osnovnih načelih zagotavljanja varnosti živil med nakupom in pri pripravi hrane doma.

Menim, da bi bilo potrebno strateško načrtovanje o ozaveščanju vseh prebivalcev o zdravi in varni prehrani (ne samo nosečih ter nenosečih žensk). Predlagam, da bi se informacije o zdravi in varni prehrani širile tako preko zloženek, letakov in priročnih knjig, kot tudi preko telekomunikacijskih omrežij (primer: kratki filmi o načinu priprave varne hrane, higiensko ravnanje z živili in reklamnimi spoti).

Tanja Štraus



Razvojni krog *Toxoplasme gondii*

POROČILO 29. SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE MENGEŠ

Seja je potekala v četrtek, 10. decembra. Na dnevnem redu je bilo potrebno obravnavati 15 točk, za kar so svetnice in svetniki porabili pet ur. Rdeča nit seje so bili odpadki, kjer replikam in razpravi ni bilo videti konca, ter proračun za leto 2009 oz. 2010.

Po potrditvi dnevnega reda in zapisnika 28. seje so se člani Občinskega sveta Občine Mengeš seznanili z vsebino pogodbe o pristopu občin širše ljubljanske regije k sofinanciranju nadgradnje Regijskega centra za ravnanje z odpadki Ljubljana – RCERO. Pogodba, ki so jo člani OS soglasno podprli, predstavlja pravno podlago za izgradnjo regijskega projekta



RCERO Ljubljana, s katerim se celovito rešuje ravnanje z odpadki osrednjih slovenskih občin. Predvideni strošek storitve centra na tono prevzetih odpadkov znaša 90,06 evra (predelava odpadkov, odlaganje ostankov, stroški sežiga trdnega goriva), izvedba projekta pa omogoča Občini Mengeš zagotovljeno rešitev ravnanja z odpadki ves čas predvidenega delovanja centra, tj. za obdobje 30 let. V naslednji točki so svetniki in svetnice v 2. obravnavi sprejemali Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Mengeš. Po obrazložitvi, ki sta jo podala Urban Kolar iz občinske uprave in Marko Fatur,

direktor Prodnika d.o.o., ter posredovanju mnenj pristojnih odborov, sta sledila razprava ter glasovanje o dopolnilih, ki sta jih podala Tomaž Štebe ter župan Franc Jerič oz. Odbor za okolje in prostor. Odlok, ki so ga člani OS, skupaj s sprejetimi dopolnili, sprejeli, med drugim ureja možnost kompostiranja organskih odpadkov pod določenimi pogoji in uvaja nadzor nad tem. Pod točko štiri je bil nato, na podlagi prejšnjega odloka, sprejet Pravilnik o zbiranju in odvozu komunalnih odpadkov v Občini Mengeš, v katerem so na novo določeni načini zbiranja komunalnih odpadkov, novi skupinski in individualni zabojniki ter tehnični, higienski in drugi pogoji uporabe hišnih kompostnikov ipd. Urban Kolar je v naslednji točki podal obrazložitev k Odloku o ustanovitvi skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«. Skupni organ občinske uprave je bil sicer z odlokom sprejet leta 2005, vendar se je v tem času spremenila zakonodaja, zato je bilo potrebno sprejeti nov odlok. Po posredovanju mnenj pristojnih odborov ter razpravi je bil odlok sprejet. V naslednjih treh točkah je Robert Špenko iz občinske uprave podal obrazložitev k določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Mengeš za leto 2010, določitvi vrednosti točke za izračun komunalne takse za leto 2010 in določitvi povprečne gradbene cene na območju Občine Mengeš za leto 2010 ter vrednosti zemljišč in odškodnin za trajno ustanovitev služnosti. Vse vrednosti ostajajo na isti ravni kot prejšnje leto – 0,00123 evrov oz. 0,055 evrov oz. 938,40 evrov/m². Po posredovanju mnenj pristojnih odborov so bili predlogi brez razprave sprejeti. Pod točko devet je Irena Podboršek iz občinske uprave predstavila okvirni plan dela in terminski plan sej OS v letu 2010, kjer je predvidenih devet rednih sej. Po posredovanju mnenj odborov in razpravi so svetnice in svetniki program dela sprejeli. Direktorica občinske uprave Marija Kos je v naslednjih dveh točkah predstavila Odlok o spremembi odloka o izvrševanju proračuna Občine Mengeš za leto 2009 ter seznanila z realizacijo proračuna za obdobje od januarja do oktobra 2009. Predlagan rebalans proračuna je odraz finančnih sprememb v višini 1.376.600,00 evrov na strani prihodkov ter posledično odhodkov v proračunskem letu. Razlog so med drugim zmanjšani prihodki davkov na promet nepremičnin, davkov od prodaje stavbnih zemljišč ter prihodki drugih izrednih nedavčnih prihodkov (širokopasovno informacijsko omrežje). Po posredovanju mnenj pristojnih odborov in razpravi je bil predlog rebalansa proračuna sprejet. Pod točko 12 je Aleš Janežič predstavil Program športa v Občini Mengeš za leto 2010. Program opredeljuje programe športa, ki se sofinancirajo s sredstvi občinskega proračuna, njihovo vsebino ter višino in namen sredstev, ki so predvidena. V proračunu so sredstva v višini 56.300,00 evrov namenjena sofinanciranju programov športa in uporabe športnih objektov ter strokovnim in razvojnim nalogam na področju športa. Program je bil po razpravi tudi sprejet. V naslednji točki so člani OS v 2. obravnavi sprejeli Odlok o proračunu za leto 2010, ki ga je predstavila Marija Kos (več o njem si lahko preberete na strani 4). Po posredovanju mnenj odborov ter razpravi je Tomaž Štebe predložil predloga k proračunu, ki pa nista bila sprejeta. V nadaljevanju seje je Peter Gubanc, predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, za člana Komisije za podeljevanje priznanj Občine Mengeš predlagal Antona Hribarja. Predlog so svetnice in svetniki sprejeli. V zadnji točki so sledila vprašanja in pobude svetnikov, ki si jih lahko preberete na spletni strani Občine Mengeš. Naslednja seja bo 21. januarja. Vabljeni!

Po ogledu posnetka seje in zapisnika
zapisal Urban Ropotar

AVTOŠOLA ŠMARCA

prihajajoči termini tečajev CPP
v poslovni enoti Mengeš:

25.1. ob 17.30 & 15.2. ob 17.30

- * NAJVEČJA IZBIRA VOZIL
- * UGODNE CENE UR VOŽENJ
- * NADPOVPREČNA USPEŠNOST NA IZPITIH
- * ŠIROK KADER UČITELJEV IN UČITELJIC
- * PLAČILNE UGODNOSTI (KREDITI)
- * BREZPLAČNI TEČAJI CPP

informacije: Slovenska 11, Mengeš
URADNE URE:
ponedeljek od 9h do 11h
sreda od 16h do 18h

040/20-15-15

www.avtosola-smarca.com






VODA VIR ŽIVLJENJA IN – POLITIKE



Tokrat se oglašamo iz stranke SLS, natančneje Občinskega odbora SLS Mengeš. Vzrok je v zapisih, ki se vsak mesec pojavljajo v Mengšanju. Dejstvo je, da če nekaj desetkrat besede ponoviš, pa četudi je vse sprvrženo iz konteksta in sprejemljivosti, v današnjem času to lahko postane celo resnica.

V svojem zapisu se bomo oprli na dokumente, sklepe in dognanja ter ne navezadnje na usmeritev reševanja vodooskrbe v Občini Mengeš. Toda vse se začne na začetku. Za probleme z vododskrbo smo bili seznanjeni že svetniki prvega občinskega sveta v letu 1995–1998. Takratni župan Per je na strokovnih ocenah predvideval, da je temu področju potrebno nameniti izredno pozornost. Tako je bila naročena študija Krvavški in kamniški vodooskrbni sistem ter dolgoročna oskrba z vodo. Študijo je izdelala IMOS GEA iz Ljubljane. Naročniki so bili, poleg naše občine, še občini Vodice in Komenda, izdana pa je bila 20. januarja 2001. S to študijo je bil seznanjen župan (Štebe) in verjamemo, da je zadevo preštudiral, vsaj globinske vrtime so tisti del študije, ki ga je on ves svoj mandat zagovarjal. Res pa je, da smo mu »opozicijske stranke« v njegovem drugem mandatu to oporekale. Morda bi bilo drugače, če bi nam bila predstavljena študija in bi se skupaj odločili za ureditev vodooskrbe. Če nekdo prebere to študijo, ki med drugim kot nujno zadevo priporoča združitve – povezavo krvavškega, kamniškega in domžalskega vodovoda, lahko razume za pravilno politiko vlaganje v globinske vrtime v dolomitne plasti. Toda, žal, časa se ne da obrniti.

Ko smo pred tremi leti bili soočeni z realno situacijo, smo v naši stranki dali pobudo, da se obnovijo pogovori z Občino Kamnik za del stalnega napajanja menceškega dela vodovoda. Sadovi dogovarjanj so že udejanjeni v pismu o nameri (2009) in čakamo še na sklep občinskega sveta Kamnik. To je po naši presoji tista prava alpska voda, ki je žal na Krvavcu ne more biti in je ni več. V obrazložitev teh dejstev naj si gre kritik teh besed ogledat Krvavec, kjer se delajo parkirnišča za več sto avtomobilov in avtobusov, kot tudi izgradnja namestitvenih kapacitet (glej slike iz leta 2009). V omenjeni študiji je prepovedan vsak nov poseg v ta prostor, vendar se je v tem času od leta 2001 zgodilo več stvari, kot prej v 50 letih.

Morda je potrebno v tem zapisu omeniti še stavek v študiji (2001), ki pravi: »Izviri pod Krvavcem so pravzaprav na meji izkoriščanja, kjer izdatnosti ne moremo povečevati.«

Opozorili bi tudi na dejstvo onesnaženosti krvavškega izvira z bakteriološko onesnaženostjo. Od 7 vzorcev v letu 2009 jih je bilo kar 6 onesnaženih z bakterijami, kar pomeni, da je potrebno kloriranje vode že na izviru! To pa žal ni več »čista izvirska alpska voda« – o tem se lahko strinjamo.

V stranki SLS zagovarjamo tri stvari, strokovno podkrepjene:

- stalni dovod vode cca. 15 l/sek iz kamniškega vodovoda;
- globinske vrtime v dolomitni plasti (Žeček, Topole – radar, Mengeško polje);
- varnostna navezava na vodovodne sisteme drugih uporabnikov (Kranj, Domžale).

Morda bo koga zanimala študija, ki jo omenjamo v tem zapisu. Pa naj pokliče podžupana!

Za OO SLS OM
Jože Vahtar

Z NOVIM LETOM NOVO VODSTVO



Konec leta je običajno čas, ko potegnemo črto in razmislimo o tem, kako uspešno je bilo leto. Zato imamo tudi v SDS Mengeš vsako leto decembra konferenco, na kateri običajno predstavimo naše delovanje in si začrtamo nove smernice za prihodnje leto. Zadnja konferenca pa je bila za nas poseben dogodek, na katerem nam je mag. Tomaž Štebe predstavil naša prizadevanja za dobro Mengša in njegovih prebivalcev, za katere smo se borili v letu 2009.

Izpostavil je predvsem problem vode in poudaril, da zgodba še ni končana in da se bomo za vodo še naprej borili. Na konferenci pa smo izvolili tudi novo predsednico. V svoji predstavitvi sem povedala, da odbor prevzemam z velikim veseljem in se zavedam, kako velika naloga me čaka v letu 2010. Leto, ki je pred nami, je volilno leto in trudili se bomo,



da bo to leto sprememb, saj je kar nekaj področij, ki si zaslužijo večjo pozornost. Izpostavila sem predvsem problem vrtca in šole v Mengšu. Nista pa to edina problema, ki se mi zdita pomembna in s katerimi se bomo v odboru ukvarjali. Prepričana sem, da si večjo pozornost zaslužijo področja, kot je na primer problematika mladih, ki v Mengšu nimajo nobenega prostora, v katerem bi se družili in kvalitetno preživljali prosti čas, pozornost si prav zagotovo zasluži tudi promocija Mengša kot turističnega mesta, saj imamo v Mengšu kar nekaj objektov in občanov, ki bi jih lahko predstavili turistom, pa se včasih zdi, kot da se izogibamo dobri promociji mesta. To je le nekaj od problemov, zagotovo pa bi lahko še in še pisala. Vendar: pomembna so dejanja in zato je čas, da se pričnejo obljube udejanjati. Prepričana sem, da Mengeš zmore več, kot dela sedaj. Člani smo se dosedanjemu predsedniku zahvalili za dosedanje uspešno vodenje in ga prosili, naj tudi v nadalje ostane aktiven član, kot je bil do sedaj.

Vse naše aktivnosti boste občani lahko še naprej spremljali na naši spletni strani www.menges.sds.si in preko člankov, objavljenih v Mengšanju in na spletni strani. Na spletni strani je objavljen tudi naš e-naslov, na katerega vas vabim, da nam pišete. Veseli bomo vaših pisem.

Marija Vesna Sešek, predsednica
Slovenska demokratična stranka, Občinski odbor Mengeš



KULTURNI DOM MENGEŠ
petek, 15. januarja 2010, ob 19. uri

DOBRODELNI KONCERT

Nastopajo:

**ansambel Toneta Rusa in ansambel Modrijani,
Nuša Derenda, Eva Črne, Katrinas,
klarinetist Miha Kosec,
Bélas Szomi Kralj in Robéldulé.**

Organizator: **Lista za Občino Mengeš**



Predprodaja vstopnic: Trgovina HA-NI, Teater bar, Pisarna Rdečega križa Mengeš in Župnijska karitas Mengeš

Izkupiček je namenjen Rdečemu križu Mengeš in Župnijski karitas Mengeš.

VABLJENI!

ALI IMA SLOVENIJA SKUPNEGA OČETA SLOVENSKEGA NARODA

Sprva bi se vsem kot predsednik OO N.Si Mengeš lepo zahvalil za vaše, iz srca izrečene, želje naši stranki. Tudi sam želim vsem, da bo letošnje leto leto uspeha in presežkov. Tako leto, kot je bilo lani, ne sme biti nikoli več. Sedaj pa ponovno k zaskrbljujočim temam.

Po dveh letih predsedniškega mandata dr. Danila Türka je Slovenija postala še bolj razdeljena. V Novi Sloveniji ocenjujemo, da je dr. Danilo Türk s svojimi izjavami in držo do preteklosti odprl stare rane v slovenskem narodu. Z načinom predsednikovanja, ki ga ustvarja dr. Danilo Türk, se je Slovenija vrnila nazaj v čase pred letom 1990. Predsednik si premalo prizadeva za spravo med Slovenci, kar je tako obetavno napovedoval ob svoji zaprisegi. V N.Si po dveh letih predsedniškega mandata dr. Danila Türka ocenjujemo, da se predsednik redno udeležuje mnogih dogodkov, kar mu šteje v dobro, vendar je z njim Slovenija izgubila novo priložnost, da s pomočjo predsedniške avtoritete stopi na pot narodne sprave.

Dr. Danilo Türk ni predsednik vseh Slovencev. Njegove izjave o drugorazrednih temah kažejo na višek cinizma in na delitve, ki si jih predsednik ne bi smel privoščiti. Z nagrajevanjem visokih funkcionarjev nekdanjega režima pa je predsednik pokazal svojo ideološko obremenjenost ter nerazumevanje spoštovanja človekovih pravic. Njegove izjave na RTV Slovenija, da je UDBA svojo moč izgubila že leta 1966, so marsikaterega državljanu prizadele, predsednik pa je s svojimi nekorektnimi izjavami ponovno razočaral. Mar predsednik ne ve, da so se tajne akcije, ki jih je vodila Udba, odvijale vse do leta 1990? Veliko državljanov je bilo

po letu 1966 prav zaradi Udbe likvidiranih, nadzorovanih in veliko njih je bilo ubitih tudi v tujini.

Kako lahko iz ust predsednika demokratične republike slišimo, da Tito ni bil le zločinec, ampak tudi borec proti nacifašizmu, kar naj bi vse drugo odtehtalo? Kdor je zločinec in kriv za likvidacije več deset tisoč ljudi, ga nihče ne more oprati njegove krivde, kaj šele opravičiti ali slaviti z imeni ulic. Predsednik je s to izjavo ponovno pokazal, kam spada in od kod prihaja. Tisti, ki resnično razume in obsodi nedemokratična in zločinska dejanja komunizma, zaradi lastne politične higiene ne bi smel nikoli kandidirati na demokratičnih volitvah, kaj šele, da bi ga ljudstvo izvolilo. Očitno je v Sloveniji pot do razumevanja in pravega vrednotenja preteklosti in demokratičnih vrednot še zelo dolga. S predsednikom dr. Danilom Türkom je nismo uspeli skrajšati.

Verjetno pa si ljudje ponovno želijo represije? Sedaj smo že v močnem primežu liberal kapitalizma in veliki večini ljudi je to verjetno všeč? Do sedaj še ni bilo velikih množičnih zborovanj. Potrebno je, da Mengšani, Slovenci začnete razmišljati s svojo glavo. Preveč ste marljivi, izšolani, nekateri tudi zaradi pohlepa posameznikov obubožani in zgarani. In ni pošteno, da bi vas ta oblast s svojim pranjem možganov vlekla za nos. Zdrav razum in zdrava pamet bi morala biti vodilo naših politikov in ne sledenje moči kapitala. Posamezniki so od ljudi izvoljeni, da delajo za ljudi in ne po prevzemu mandatov sebi v prid.

Matej Hribar, predsednik OO N.Si Mengeš



JOŽE BROJAN, kulturnik in pisec

Jože Brojan je zagotovo med najbolj ustvarjalnimi občani, saj že precej let aktivno deluje v loškem in občinskem kulturnem ter političnem življenju. Je ustanovni član Župnijske karitas Mengeš, član PGD Loka, Župnijskega sveta Mengeš, ključar v loški cerkvi in član KD Antona Lobode, kjer skrbi za ohranjanje ljudske kulturne dediščine, ter avtor osmih knjižnih izdaj za mlade bralce, ki jim je letos dodal še monografijo o rojaku, slikarju Janku Testenu.

Poznamo vas kot vsestransko ustvarjalnega človeka. Zdi se, da vam energije za delo nikoli ne zmanjka.

Poleg službe in dela doma rad primem tudi za svinčnik in kaj napišem. Moja ciljna skupina so otroci. Napišem kakšno besedilo za narodno-zabavne ansamble, včasih članek za časopise in zelo rad rešujem križanke. Sodelujem pri gasilcih, v kulturi in v cerkvi, ki mi veliko pomenijo, vzamejo pa tudi veliko časa, za katerega mi ni žal. Še vedno pa mi ostane čas za mojega dveletnega vnučka Miha, okrog katerega se vrti moj svet.

Pred skoraj 15 leti ste bili ustanovni član KD Antona Lobode. Zakaj ste se takrat odločili, da boste v Loki ustanovili svoje kulturno društvo?

Čutil sem potrebo po povezovanju in udejstvovanju ljudi, saj kot posameznik v kulturi težko kaj storiš. Na takšen način lahko edino prideš tudi do finančnih sredstev, ki jih je v kulturi vedno premalo. Takrat so se porajala vprašanja, če je to v vasi res potrebno. Danes mi ni žal takratne odločitve. Društvo deluje s polnimi pljuči, šteje sto trideset članov ter se lahko pohvali z lastnimi prostori in dvorano. Dejavno je predvsem pri oživljanju starih ljudskih običajev, ima svoj otroški pevski

zbor in dramsko sekcijo ter je nosilec vseh kulturnih dejavnosti v vasi.

Dejavni ste tudi kot prostovoljni gasilec.

Da sem gasilec, si štejem v veliko čast. To humano in odgovorno delo, ki ga opravljam kot aktiven član PGD Loka, nosim v srcu že od osmega leta starosti. Nikoli mi ni bilo žal niti ene same minute, da to počnem v dobro ljudi, ki so v težavah. Biti gasilec in doživeti pravo akcijo, in jo tudi uspešno zaključiti, je nekaj nepojmljivega. Ko začutiš vsaj enkrat, na eni strani grozo, na drugi pa hvaležnost, ostaneš gasilec za vedno.

Zelo podrobno pišete o dogajanju v Loki in o tem seznanjate bralce Mengšana.

Če je za časopis res tako podrobno, ne vem, saj je v Loki še nekaj dobrih piscev, ki seznanjajo vaščane o vseh mogočih zadevah, ki se dogajajo. Skupaj pa morda res tvorimo neko celoto pisanja, o čemer ljudi zanima. Je pa res, da zelo natančno in podrobno delam arhiv o vsem, kar se v Loki dnevno dogaja. Predvsem to mi je v veliko veselje.

Zlasti mladi bralci pa radi prebirajo vaše zgodbe in pesmi.

Res je. Doslej je izšlo osem mojih knjižic za najmlajše, do desetega leta starosti. V petih knjižicah so pesmi, v treh pa kratke zgodbe, ki jih osnovnošolci zelo radi prebirajo. In vesel sem, da je tako. Upam, da bo že spomladi pri Založbi Mohorjeva izšla deveta knjižica – Fantič iz prvega A razreda. Zgodbica, ki pripoveduje o dveh prijateljih in njunih vragolijah na pustni dan, bo prav gotovo pritegnila mlade k branju, tiste najmlajše pa k poslušanju.

Ob koncu lanskega leta ste izdali monografijo o slikarju in frančiškanskem bratu Janku Testenu. Zakaj ste se odločili za tovrstno izdajo?

Monografijo je izdalo KD Antona Lobode, jaz sem le njen avtor.

Da sem se tega lotil, je kriv umetnik sam, saj si je s svojim delom to prav gotovo zaslužil. Večjih umetnikov v Loki v tem trenutku nimamo. Gnala me je tudi želja, da bi monografija izšla tudi v slovenskem, maternem jeziku, saj je bil umetnik Ločan in Slovenec. Doslej sta bili monografiji natisnjeni le v hrvaščini in nemščini. To so bili najbolj tehtni razlogi za mojo odločitev. S tem je izpolnjena moja večletna želja in želja marsikaterega Ločana.

Kako je potekalo delo in kdo vam je pri tem pomagal?

Delo je potekalo dokaj tekoče in hitro. Knjigo sem v glavi ustvarjal dve leti, od umetnikove 110-letnice rojstva, leta 2007 dalje. Ko sem začutil, da imam zajeto tisto, kar mora monografija vsebovati, sem jo spravil na papir in v dobrih treh mesecih je ugledala luč sveta. Seveda bi bilo brez pomoči umetnikov sorodnikov in strokovnjakov to težko izvedljivo. Pri tem mi je največ pomagal Miro Loboda, ki o svojem stricu ve povedati veliko, pa predsednik kulturnega društva, Matjaž Loboda, dr. p. Viktor Papež, ki je v rekordnem času pridobil dovoljenje za natis umetnikovega življenjepisa od hrvaških frančiškanov, Helena Škrlep, lektorica in svetovalka, dr. Mirko Juteršek in Vinko Železnikar, ki sta napisala likovno oceno, lastniki umetnikovih del, pa Marjan Smerke, ki je naredil reprodukcijo slik in seveda Andrej, Barbara in Marjana, ki so to moje zlaganje mozaika dnevno spremljali doma.

Knjigo ste razdelili na dva dela, v prvem slikarja Janka Testena predstavite, sledita pa kritiki akademskega slikarja Vinka Železnikarja ter zgodovinarja in likovnega kritika dr. Mirka Juterška. V drugem delu so predstavljena avtorjeva dela. Kje je umetnik ustvarjal in po katerem kriteriju ste izbirali dela za izdajo v monografiji?
Janko Testen oz. brat Ambrož je



začel ustvarjati že v rani mladosti, ko je še drgnil šolske klopi, nadaljeval pa po samostanih vzdolž jadranske obale, kamor je s šestnajstimi leti odšel služiti Bogu in ljudem. Prav posebnega kriterija pri izboru slik v društvu nismo imeli, le to, da imajo domicil v Sloveniji. Vsa dela so last njegovih sorodnikov in nekaterih posameznikov. Nekaj del bi se gotovo še našlo pri ljudeh, vendar se nam je zdelo, da je 65 umetnikovih del kar lepa zbirka iz njegovega velikega opusa za to knjigo, bili pa smo tudi finančno omejeni.

Na splošno je v Sloveniji Janko Testen precej prezrt slikar. Zakaj menite, da je tako?

Mislím, da v prvi vrsti zato, ker je bil skromen človek, ki mu ni bilo mar veličine. Da je le risal in je bil zadovoljen. Svojih del ni obešal na veliki zvon, misleč, da niti nimajo prave vrednosti. Bil pa je tudi vezan na svoj stanovski poklic, ki ni tako izpostavljen svetu, kot če bi deloval med ljudmi. Zdi se mi, da prav njegova frančiškanska ponižnost botruje temu, da je nepoznan celo v domači vasi, saj mnogi ne vedo, čigav je in odkod Testenova ulica v Loki. Ta monografija bi bila lahko mnogim vir novih spoznanj. Na voljo je v župnišču v Mengšu. Lahko pa jo naročite tudi na tel. 01/7238-235 ali 031/557-206 in dostavili vam jo bodo na dom.

Nataša Vrhovnik Jerič

PREDSTAVITEV ALME KARLIN

Društvo za študije kontemplativnih tradicij (DŠKT) stremi k integraciji znanja o tradicijah kontemplacije in daje poudarek odkrivanju njihovega razvoja na slovenskih tleh. Za raziskovanje dediščine Alme Karlin smo se odločili zato, ker je Alma svoje bivanje posvetila temu, da bi znanje in umetnost posredovala drugim ljudem. V prispevku Almo z različnih aspektov predstavljajo članice DŠKT.

ŽIVLJENJE IN DELO

Alma Maximiliana Karlin se je rodila 12. oktobra 1889 v Celju. Starša sta bila Slovenca, vendar sta kot državna uradnika meščanskega stanu s hčerko govorila nemško. Knjižne slovenščine se iz otroških let tako ni naučila, kot odrasla jo je obvladala le pogovorno. Alma navaja, da je bila izredno plah, tih, vase zaprt, neljubezniv, a nikoli boječ otrok. Že v zgodnjih letih je kazala izjemno samostojnost. Pri osmih letih ji je umrl oče, s katerim sta si bila zelo blizu. Almo je bolezen že zgodaj prisilila, da se je obrnila vase, saj je imela pri trinajstih letih hude ortopedske operacije. Bolečine je premagovala z učenjem tujih jezikov, za katere je bila zelo nadarjena. V Gradcu je pri osemnajstih letih opravila državne izpite iz nemščine, francoščine in angleščine.

Pri devetnajstih letih sta z mamo prepotovali velik del Evrope, po vrnitvi pa je začela s poučevanjem angleščine in francoščine. Čez pol leta je izpolnila svojo dolgoletno željo, odpotovala je v London, kjer je ostala vse do prve svetovne vojne. Ob študiju jezikov je delala v prevajalskem uradu in tuje poučevala angleščino.

Kakšen je bil njen študijski ritem? Odločila se je, da bo koristno izpolnila vsak trenutek svojega življenja. Ob ponedeljkih se je učila norveščino, ob torkih francoščino, ob sredah angleščino in latinščino, ob četrkih danščino, ob petkih najprej italijanščino in švedščino, ob nedeljah dopoldne španščino, zvečer pa ruščino. Ob ponedeljkih je obiskovala tudi ure sanskrite, vsako jutro pa se je na pamet naučila po eno pesem v vseh jezikih hkrati. Pri 25 letih je na londonski Society of Arts z odliko opravila izpite iz osmih tujih jezikov. Pri izpitu iz italijanščine je med vsemi kandidati dosegla najboljši rezultat.

V Angliji se je seznanila s teozofijo in vzhodnimi filozofijami. Postala je članica londonskega Teozofskega društva, kasneje pa še ameriškega. V času prve svetovne vojne je odšla na Norveško, kjer se je odločila, da bo potovala po svetu in postala pisateljica. Po končani prvi svetovni vojni se je vrnila domov, ustanovila šolo za tuje jezike ter začela s pripravami na potovanje okoli sveta.

Leta 1932 se je k njej preselila slikarka Thea Schreiber Gammelin kot njena prijateljica ter osebna tajnica. Leta 1937 sta nudili

zatočišče novinarju, protinacistu Hansu Bonsacku, zaradi česar so njene knjige prepovedali. Ob zasedbi Jugoslavije jo je aretiral gestapo, zaplenil njeno premoženje ter jo poslal v taborišče, vendar se ji je posrečilo pobegniti v partizane. Po vojni oblasti niso priznavale pisateljice, ki je pisala nemško. Almino in Theino imetje je bilo v bankah v tujini, ob pomanjkanju sredstev sta se preselili v majhno hišo na Pečovnik nad Celjem, kjer sta živeli v revščini. To fizično obliko je Alma Karlin zapustila 14. januarja 1950, stara komaj 61 let, zaradi tuberkuloze in raka na dojki. Pokopana je na Svetini.

Dve leti po začetku njenega potovanja je izšel njen prvi roman Moj mali Kitajec. Leta 1929 je izšlo njeno delo Samotno potovanje. V slovenščini je bilo prevedeno šele leta 1969. V času, ko je bila na poti, je v Celjskem časopisu izšlo 136 podlistkov. Bila je med najbolj branih avtorji prejšnjega stoletja. Od leta 1921 do 1937 je v Nemčiji, Angliji, na Finskem in v Švici izdala 22 knjig.

Po letu 1934 je Alma prenehala pisati potopisne članke ter se povsem preusmerila v ezoteriko. Pisala je po vizijah, ki jih je dosegla s pomočjo posebnega tipa zavestne koncentracije. V knjigi Isolantis, ki ni prevedena v slovenščino, opisuje civilizacijo Atlantide in njen propad pred 12.000 leti. Kdor bere njene knjige in zgodbe, vidi, da

je uspela posredovati globoko razumevanje človeškega življenja, saj je bila izjemna opazovalka. Takšna dela so npr. Pod Košatim očesom, Modri mesec in Angel na zemlji, kjer podaja nauke o duši, duhu, reinkarnaciji, žarkih, karmi in povezanosti vsega. Na tem področju je Alma za nas še precej neznana. Med teozofi je še danes zelo cenjena. Napisala je 20 odličnih romanov, potopisov in zgodb, v njeni zapuščini pa je še približno 40 neobjavljenih besedil, novel, črtic in poljudnoznanstvenih člankov, 400 pesmi, 98 listov notnih zapisov in risb.

Regina Bokan, prof. pedagog.

ALMINO ŠTUDIJSKO POTOVANJE IN ETNOLOŠKA ZBIRKA

Alma se je na študijsko potovanje okrog sveta odpeljala 24. novembra 1919, s celjske železniške postaje. Poleg težkega kovčka in pisalnega stroja Erika, je imela s seboj le nekaj malega denarja in desetjezični slovar, ki ga je sama sestavila. Na mamino vprašanje: »Zakaj odhajaš na pot,« je odgovorila: »Saj nočem iti, toda moram. Nekaj v meni me sili in ne bom mogla najti miru prej, dokler se ne uklonim tej sili.« Tako je Alma sprejela svoj notranji klic, izpolnitev svojega življenjskega poslanstva. »Pisati nisem želela ničesar izmišljenega, nobenih lažnih sanj, samo resnično v finem okviru pristnega okolja. Za vse tiste, ki niso mogli potovati, sem hotela odkrivati lepoto, ki jo ponuja širni svet, ujela bi čar drugih polobel in bila svojemu narodu posrednica tujega mišljenja in čutenja,« je zapisala v svoji neobjavljeni avtobiografiji Kako sem postala človek.

Na potovanje se je sistematično pripravljala. Brala je o številnih starodavnih kulturah. »Hotela sem si ogledati tuje dežele z očmi



pisateljice, slikarke in predvsem ženske. Brala sem knjige o kulturi Inkov - in kako sem se zanje navdušila! Moja želja je bila, da bi sama videla in prepotovala deželo Otrok sonca ter iskala izgubljene sledi tega naroda.« Namensko se je učila slikanja, tako da je znala verodostojno predstaviti rastline, živali in pokrajinske motive.

Pri izboru popotniških ciljev je sledila notranjim nagibom, nenehno pa se je morala prilagajati skromnim finančnim sredstvom in svetovnim političnim razmeram po prvi svetovni vojni. Ker za Indijo ni dobila vizuma, je iz Genove je odplula proti Južni Ameriki. V aprilu 1920 je pristala v Peruju, jeseni istega leta je odšla v Panamo, kjer je pri prekopu delala kot sodna prevajalka.

V Peruju je doživela svoja prva razočaranja. Prijateljici Tei je leta 1934 napisala: »Peru je uničil v meni vero v dobroto in človeško ljubezen, me vrgel v prepad divjaške manjvrednosti - kot žensko, kot človeka - vendar ne kot umetnico.« Od marca do julija leta 1921 potuje po Srednji Ameriki in Mehiki, avgusta prispe v San Francisco, od tam se napoti na Havaje. Naslednje leto pripotuje na Japonsko, kjer je preživela svoje najsrečnejše čase. Sprejme službo na nemški ambasadi, potuje po deželi, družijo se z intelektualci in umetniki. Zbrala je vrsto predmetov, ki so deloma spominki, hkrati pa so odsev življenja ljudi, med katerimi je živel. Kot primer noše na Japonskem je prinesla lesena cokle in kimono, ki ga je sama zelo rada nosila. V njeni zbirki je tudi več barvnih lesorezov različnih japonskih grafikov. V drugi polovici leta 1923 odpotuje v Korejo, od tam v Mandžurijo in naprej po Kitajski. Na Formozi obiše lovce na človeške glave. Iz Hongkonga se odpravi proti Avstraliji.

Med leti 1924 in 1926 jo pot vodi iz Nove Zelandije na tihomorska otočja. Zanimala so jo predvsem zelo slabo raziskana področja duševnosti domačinov, praznoverje, čarovništvo, šege in navade. Na otočju Fidji, v Novi Kaledoniji, na Novih Hebridih in Novi Gvineji živi med domačini kot robinzonka. Posebnost, ki jo je v zbirko dodala s tega dela poti, je ženska poročna in mrliška obleko iz drevesnega lubja, ki mu pravijo »tapa«. Blago je lahko, elastično in mehko, uporabljali so ga v kultne namene. Zboli za malarijo in tropsko dezinterijo ter le za las uide iz rok kanibalov. Nato potuje po Indoneziji, Javi in Sumatri, Malajskem polotoku, Tajski in Burmi. Leta 1927 v Indiji obiše Kalkuto, Agro, Delhi, Lahore in Karači. Doseže jo pismo, v katerem ji mama sporoča, da je na smrtni postelji, zato se Alma odloči, da se vrne domov. V Celje prispe v zadnjih dnevih leta 1927.

Takoj se loti se urejanja zapiskov s poti in

materialov, ki jih je nabrala. Njena zbirka je zelo raznovrstna, saj poleg etnološko zanimivih predmetov vsebuje tudi školjke, korale, ribe, različne vrste lesa, rastlinska semena in plodove. Obsega tudi veliko razglednic, Alminih likovnih upodobitev in okrog 500 herbarijskih listov. Alma je delala povsem sama, ženska v okolju, ki jo je pogosto fizično ogrožalo, brez osnovnih sredstev za preživetje. Njeni cilji so bili široki in globoki, tako umetniško kot duhovno. Ob koncu življenja je svoje poslanstvo povzela: »Zdaj sem samo še državljanka sveta. Vse moje dejanje in nehanje mora služiti človeštvu.«

Maja Polak, prof. biol.

ALMA V IZPOLNJEVANJU SVOJEGA POSLANSTVA

Kot je bilo že rečeno, se je Alma Karlin podala na dolgo in naporno pot okoli sveta z namenom, da izpolni svojo nalogo. Svoja spoznanja in dožitja je hotela posredovati drugim ljudem in s tem prispevati tudi k miru in razumevanju med narodi. Menim, da to njeno jasno zavedanje poslanstva; njena težnja, da bi nekaj dala človeštvu, izvira iz nje kot duše, saj je duša tista, ki želi dajati, medtem ko osebnost gleda predvsem na svoje dobro.

Kakšna je razlika med osebnostjo in dušo? Osebnost je to, kar doživljamo kot svoj jaz - naše telo, fizični izgled, potrebe, želje, čustva, misli, duša pa je v ozadju tega, pogosto skrita očem, pogosto se je niti človek sam ne zaveda, kar pa še ne pomeni, da je ni. Prepoznamo jo lahko po kvalitetah in ena od takih kvalitete je služenje človeštvu - delati za dobro vseh ljudi, ne le zase.

Duša pa se izraža skozi osebnost in ker smo ljudje bitja, ki se razvijamo, se običajno v našem zunanem izrazu prepletata duša in osebnost. To lahko opazimo tudi pri Almi. Čeprav ima jasen namen služiti človeštvu, se na pot odpravi tudi s sanjami o lastni veličini, o katerih govori odkrito in na duhovit način. »Ko so torej sprejeli moje skice, pesmi itd. v različnih revijah in sem poleti 1919 prodala svoj prvi roman, sem zbolela za zahrbtno tegobo, ki se imenuje „otekla glava“. Bledla sem zaradi lastne veličine, se videla v vlogi Kolumba, kako odkrivam svet in se začela resno pripravljati na osvajalni pohod.«¹

Almini cilji niso ostali le pri dobrih namenih, ampak jih je tudi realizirala. Na pot se je temeljito pripravila, nato pa odpotovala z zaupanjem duše ter z ohranjanjem vizije kljubovala dvomom, upadom poguma in premagovala številne ovire, s katerimi se je srečala - pomanjkanje hrane, težki podnebni in fizični pogoji, življenjska ogroženost, huda fizična in psihična izčrpanost, razočaranja in ponižanja, težak finančni položaj. Ne glede



na to, v kakšnem položaju je bila, je vsak dan ohranjala disciplino, kar pomeni, da je vsak dan poleg dela, s katerim se je preživljala, raziskovala in pisala. Svoje življenje je popolnoma podredila nalogi, kateri se je čutila zavezano. Da bi dosegla visoke cilje, je žrtvovala svoje zdravje, potrebo po druženju, partnerstvu. V vsem tem se kažejo mnoge kvalitete - vztrajnost, potrpežljivost, žrtvovanje, neuklonljiva volja, ljubezen.

Ko se je po osmih letih vrnila domov, je sprva videla vse kot neuspeh in šele kasneje je lahko svoj dosežek ovrednotila ter ga videla v pravi, notranji luči. Tako osebnost pogosto vidi čisto zlato kot nevreden ponaredek, ker meri z zunanjimi merili. Toda Alma je spoznala, »da naj česa velikega ne bi storili samo zaradi nagrade, ampak zaradi stvari same.«² Kot pravi, se je njena sprava z usodo zgodila skozi njene bralce. »Tisoče lesketajočih se niti teče danes iz mojega srca do neštetihi ljudi blizu in daleč, njihovo svetlo žarenje napolnjuje mojo bit s svetlobo, zato živi tudi moja globoka zahvala onstran vseh besed.«³ Izvršila je svoj namen - dajati ljudem. Če smo natančni, ne moremo govoriti v preteklem času, saj nam še vedno daje - vsem, ki prebiramo njene knjige.

Nevenka Kovač,
univ. dipl. psihologinja

1 Karlin, Alma M., Samotno potovanje v daljne dežele: tragedija ženske, Celjska Mohorjeva družba, Celje, 2006, str. 7.

2 Karlin, Alma M., Doživeti svet: usoda ženske: po Insulindiji (tj. Malajskem otočju) in kraljestvu belega slona, skozi čudoviti svet Indije in skozi Vrata solza, Društvo Mohorjeva družba: Celjska Mohorjeva družba, Celje, 2006, str. 5.

3 Doživeti svet, str. 250.

VSAK SKAKALEC SI ŽELI LETETI – ALJAŽ OGRINC, SMUČARSKI SKOKI

Aljaž je mlad, štirinajstletni športnik, ki obiskuje deveti razred. V šoli mu gre kar dobro, pravi, ko bo »velik«, pa bi rad postal dober smučarski skakalec. Na tem dela že kar nekaj let, saj smučarske skoke trenira že skoraj toliko časa, kot guli osnovnošolske klopi. Vestno, zavzeto in predano. Če se ne bo izšlo, se bo pa ukvarjal z elektroniko. Tudi ta ga namreč zanima.

Koliko časa že treniraš smučarske skoke? Ti je pri srcu še kateri šport?

Skoke treniram že dobrih šest let. Igral sem tudi tenis, rad pa tudi smučam in kolesarim.

Je tvoj teden zelo naporen?

Zjutraj grem v šolo, popoldne na trening, kdaj pa gremo na trening tudi zjutraj in takrat ne grem v šolo. Prostega časa nimam zelo veliko. Ob vikendih imamo ponavadi tekme.

Kako je sestavljen trening smučarskega skakalca?

Trening je sestavljen iz kondicijskega treninga in treninga na skakalnici. Treninga imamo ločena. Ko ne skačemo, imamo kondicijski trening.

Verjetno si član mengeškega kluba.

Da, treniram v Smučarsko-skakalnem klubu Mengeš (SSK Mengeš), moj trener je Aleš Selak. Kot ekipi nam gre odlično, zelo dobri pa smo tudi v ekipnih tekmah.

Kako daleč si že skočil?

Najdlje sem skočil 130 metrov, lansko leto poleti v Obersdorfu v Nemčiji. Sicer pa

je moj največji uspeh zmagal v skupnem seštevku pokala Cockta lansko leto in dvajseto mesto na pokalu FIS Youth Cup v Nemčiji v Hinterzartnu.

Ali te zanimajo samo skoki ali bi kdaj želel tudi »leteti« (smučarski poleti)?

Vsak skakalec si želi leteti.

Bi si upal skakati v Planici na »velikanki«?

Da, upal bi si. A najbolje bi bilo, da bi počakal še kakšno leto, da bi dobil več izkušenj.

Verjetno imaš vzornika.

Moj vzornik je Norvežan Bjørn Einar Romøren, ki je lastnik svetovnega rekorda.

Zadnje čase se veliko govori o telesni teži smučarskih skakalcev. Ali so kilogrami res tako pomembni pri tvojem športu? Imaš kakšno dieto?

Kilogrami so z leti vedno bolj pomembni, na dieti pa še nisem bil.

Misliš, da so skoki pomemben šport za Slovenijo?

Mislim, da so skoki za Slovenijo pomembni, saj je Slovenija znana po smučarskih poletih v Planici.

Kaj si misliš o slovenski reprezentanci? Kdo ti je najbolj všeč od slovenskih skakalcev?

Mislim, da gre slovenski reprezentanci kar dobro. Najbolj všeč mi je Robert Kranjec.

Katera je tvoja največja želja v športu?

Da bi postavil nov svetovni rekord v Planici.



Se ti zdi, da se mladi, tvoji vrstniki, dovolj ukvarjajo s športom?

Mislim, da ne dovolj. Všeč mi je, če se nekdo, ki ga poznam, ukvarja s športom.

Se ti zdi, da šola, občina, država dovolj podpirajo mlade športnike, kot si ti?

Mislim, da nas vsi dobro podpirajo, lahko pa bi nas še bolj.

Ali tudi kot družina živite športno življenje?

Mami Suzana, oče Matjaž, brat Rok, ki prav tako skače in igra harmoniko, mlajša sestra Ana, ki igra klavir in pleše balet, in jaz smo kar športna družina.

Bi rad bralcem kaj sporočil?

Sporočil bi jim, naj si v življenju zastavijo nek cilj in naj se ga trudijo uresničevati.

Mojca Volkar Trobevšek



Foto: Jože T.



Foto: Matjaž O.

									LASTNOST, DA TELO SAMO RAZPADE	UREJANJE PRIČESKE	POLJSKO MESTO ALI DVE PREBIVAL. IRSKE	MESTO V JUGOVZH. FRANCIJI, FRANCOŠKO NYONS	LJUBKOV. OBLIKA IMENA ANGELCA	KRILO RIMSKE LEGIJE		
								POL ČLOVEK, POL LEV								
								TUJE MOŠKO IME (IZ ČRK A,E,I,L,R,R)								
								PRED. BALIN. (LUDVIK)								
																AVTOR ŠTEFAN MARKOVIČ
	KOVINA RDEČE BARVE (Cu)	KRAJ PRI PODČETRJKU	PITAN PRAŠIČ S FARME	LJUDSKA REPUBLIKA SLOVENIJA (NEKDAJ)	RIMSKA DVOJKA	NEKDANJA UPRAVNA ENOTA	PEVKA AVSENAK BRIT. HOK. (ASHLEY)			SKANDIJ	INDIJANSKI STOŽČASTI ŠOTOR	VJEKOSLAV (KRAJŠE)	ANGLEŠKA GLASBENA SKUPINA			
KNJIŽNICARSTVO																
PRIVZEMAN. AMERIŠKEGA NAČINA ŽIVLJENJA																
PIŠKOT					OSLOV GLAS NOVA HIŠA				PETER NOVAK ČEDO ORLIČ	ČLOVEKOV PRIJATELJ NIKO ROBAVS						
ANGLEŠKI GLASBENIK, PRODUCENT (BRIAN)				UDELEŽENCI NATEČAJA												
RONALD (KRAJŠE)				HINKO JENULL			PESEK (POGOV.)				SREDIŠČE VRTENJA					
Rešitev decemberske križanke: ODTISEK, SVININA, PAST, CR, OOLIT, SREČNO, VB, EOL, ANDA, PREOSNOVALEC, EN, EKŠŽUPAN, ELIPSA, OBEIN, ZION, JEEP, VOLČA, AKRA, ASTA																

Med pravilno izpolnjenimi križankami, ki bodo do 4. februarja 2010 prispele na naslov: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš ali jih boste dostavili v vložišče, bomo 5. februarja izžrebali glavno in tolažilno nagrado.

Nagradi podeljuje salon Kotiček zadovoljstva, Katarina Zadnikar s.p..

Glavno nagrado decembrske križanke prejme Marija Šenica, Mengeš, tolažilno pa Karlica Kušar, Mengeš. Nagrajenci bosta o nagradi obveščeni po pošti.

Čestitam!

Ime.....

Priimek.....

Naslov.....

Pošta.....

		6	2	4			3
	3						9
2							7
5			8				2
		1				6	
	2				3		7
	5						3
	9						8
	1			6	2	5	

Tadejev znakovski za mesec JANUAR

	ljubezen	posel	denar	zdravje
Oven	♥ ♥	☺ ☺ ☺	€	★ ★
Bik	♥	☺ ☺ ☺	€ €	★ ★
Dvojčka	♥ ♥ ♥	☺	€ €	★ ★ ★
Rak	♥	☺ ☺	€	★ ★ ★
Lev	♥ ♥	☺ ☺ ☺	€	★ ★
Devica	♥ ♥ ♥	☺	€ €	★ ★ ★
Tehtnica	♥ ♥ ♥	☺ ☺	€	★ ★
Škorpion	♥	☺ ☺	€ € €	★ ★ ★
Strelec	♥ ♥ ♥	☺ ☺	€	★ ★ ★
Kozorog	♥ ♥	☺ ☺ ☺	€ € €	★
Vodnar	♥ ♥	☺	€ €	★ ★ ★
Ribi	♥ ♥ ♥	☺ ☺	€ € €	★

1 znak - slabo

2 znaka - dobro

3 znaki - odlično

Spoštovani bralci!

Rubrika Pisma bralcev je namenjena vam bralcem, in sicer za izražanje mnenj, pripomb ali pohval. Zaradi omejenega prostora si uredništvo v skladu s svojo uredniško politiko pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljavanja prispevkov, daljših od 30 tipkanih vrstic (ca. 3000 znakov s presledki), ter neobjave prispevkov, ki jasno vzpodbujajo h kakršnikoli obliki nestrpnosti. V tej rubriki prispevkov ne lektoriramo ter ne objavljamo slikovnega materiala.

DRAGI NEPOZNANI SO-MENGŠANI!

Čeprav se ne pozna imava nekaj skupnega. Ne vem ali si mlad ali star, si ženska si moški, si Mengšan ali južni brat - čeprav sem prav s temi imela do sedaj le dobre izkušnje. V torek 8. decembra ob 12.00 sem bila v trgovini Merkator v Mengšu, kjer sem kupila kruh, ga plačala in odšla k avtu na parkirišču. Od blagajne do parkirišča je komaj nekaj metrov, vendar doma denarnice ni bilo več. Skleпам, da mi je padla iz žepa, mogoče že v trgovini, mogoče zunaj. In ta denarnica je to kar imava midva, jaz oškodovanka in ti najditelj skupnega. Prodajalka mi je rekla: «Ah veste, pri nas so ljudje pošteni, saj jo bodo oddali. «No, izkazalo se je da niso. Že dolga leta živimo v obdobju kriminalitete, gospodarstveniki, politiki, vsak kdor more, krade kjer le more. Verjamem, da te je mojih ca 150 EUR zamikalo, ni moralno, je pa razumljivo; ampak da nisi oddal denarnice z vsemi možnimi dokumenti in karticami, priča le o tvoji nepremišljenosti in brezbriznosti. Ne privoščim ti, da bi tudi tebe kaj takega doletelo in bi na lastni koži občutila kaj pomeni biti brez osebne, brez voznškega dovoljenja, brez bančnih kartic, socialne izkaznice in še drugih stvari. Kljub temu ti želim dobro novo leto; mogoče, da bi se tvoja zavest nekoliko dvignila in bi bil-a pripravljen-a pomisliti ne le nase, temveč tudi na ljudi okrog sebe.

Mira Šobar

VARNOST NAŠIH ŠOLARJEV

Kot vsako jutro sem se tudi tokrat v šolo odpeljala po Liparjevi cesti, saj je manj prometna kot Slovenska, pa še semaforju pri Tuš-u se izognem. Mimo pošte, še en ovinek in že sem videla semafor. Pred menoj sta za zavijanje levo stala dva avtomobila. Upam, da bom prišla čez zeleno. Prižgala se je zelena in malo smo se pomaknili naprej. Iz smeri Domžal je v koloni za zavijanje desno stalo nekaj avtomobilov, ki so ob prižgani zeleni luči, takoj speljali. Na pločniku pred prehodom za pešce je stala šolarica, ne prav velika, morda tretji ali četrti razred. Imela je sicer zeleno luč na prehodu za pešce, a se nekako ni mogla odločiti, ali naj stopi na prehod ali ne. Mimo nje so, brez da bi se kdo sploh ustavil, zavijali avtomobili. Vozniki so jo morali videti in prav tako zeleno luč na semaforju za pešce. Pa ni nihče niti pomislil, da bi deklica rada, ob zeleni luči na semaforju, prečkala cesto. Končno je zmanjkalo avtomobilov, ki so zavijali desno. Deklica je stopila na prehod, a v tistem trenutku se je na semaforju že prižgala rdeča luč za pešce. Stekla je na drugo stran ceste. Stekla je, ko je gorela rdeča luč na semaforju, saj takrat, ko naj bi varno prečkala cesto, ob zeleni luči in na prehodu za pešce tega ni mogla narediti. In ta prehod za pešce naj bi bil za učence varen! Še tako urejen in varen prehod pri takšnih voznikih za naše šolarje ni varen.

Nada Javh, SPV Mengeš

Boj za našo alpsko vodo izpod Krvavca

VABILO

Ob drugi obletnici ustanovitve Civilne iniciative Mengeš za alpsko vodo izpod Krvavca (CIM_AVK) vas vabimo na pogovor v torek, 28. januarja 2010, ob 20. uri, v dvoranico Naš slarnik (nad nekdanjo knjižnico).

Vabimo vas k aktivnemu sodelovanju ali podpori v boju ZA ohranitev oskrbe z alpsko vodo izpod Krvavca in ZA sodelovanje pri obnovi Vodooskrbnega sistema Krvavec, katerega največji lastniki smo in v katerem imamo največje vodne pravice (30 %). Na pogovor bomo povabili vse odgovorne lastnike krvavškega sistema, mengeške občinske svetnike ter uslužbence (so)odgovornih ministrstev. Lahko se boste vpisali med podpisnike Civilne iniciative Mengeš. Skupaj s 352 podporniki za izvedbo referendumu bomo nadaljevali z demokratičnim bojem za našo alpsko vodo izpod Krvavca. Mengšani so bili glavni pobudniki in organizatorji medobčinskega vodovodnega sistema Krvavec. Bili so graditelji ter dolgoletni upravljavci in vzdrževalci sistema. Zato je odnos in tragika današnjih občinskih oblastnikov toliko večja, saj je

zanje alpska voda iz sistema Krvavec brez vrednosti. Mirno, brez slabe vesti, predajajo našo vodo sosednjim občinam, ki se zavedajo neprecenljive vrednosti alpske vode v prihodnosti. Hkrati pa so, pred letom dni, občanom naše občine preprečili najbolj demokratično ljudsko odločanje o tako pomembni odločitvi na referendumu. Tako rekoč držijo vrečo, iz katere nam drugi kradejo. V zavedanju in strahu pred posledicami takih ravnanj sedanjih upravljavcev Občine Mengeš pri njihovem samovoljnem predajanju alpske vode izpod Krvavca ... sporočamo, da mi ne bomo dali in sosedi ne boste vzeli!

Spremljajte naše objave na spletni strani: <https://sites.google.com/site/civilnamenges/>.

Za Civilno iniciativo Mengeš: Matej Hribar, Aleksander Markovčič, Tomaž Štebe, Anton Zorman

AIA, društvo za izboljšanje kvalitete življenja vabi otroke, mlade, mamice, očke, babice in dedke na MEDGENERACIJSKE USTVARJALNE DELAVNICE

EK PLANET

**vsako sredo,
od 17.00 do 18.30,
v prostore stare knjižnice,
Slovenska c. 28, Mengeš.**

NOVOST IZ PRETEKLEGA LETA

Ljubitelji okensko-balkonskega cvetja kmalu po novem letu že razmišljamo o rastlinah, ki bi jih radi imeli na oknih in balkonih. V razmislek vam želim predstaviti novost, belo cvetočo in dišečo rastlino – Lobulario ali grobelnik, ki se je v preteklem letu zelo izkazal. Do sedaj poznani grobelnik, ki smo ga običajno sadili na grobovih, zraste le okoli 20 cm in se seje. Novi grobelnik se razmnožuje s potaknjenci in doseže v dolžino do 120 cm. Sajenje na grobovih skoraj odsvetujem, ker je tam prostor omejen glede na njegovo bujno rast. Lahko ga sadimo na gredicah ali v različnih posodah, v mešanih nasaditvah. Spada v skupino tistih rastlin, ki potrebujejo redno zalivanje in gnojenje. In še ena dobra lastnost, ki ni zanemarljiva: na njej nisem opazil ne bolezní in ne škodljivcev. Cvetel je neprekinjeno, do sredine decembra. Tudi prve slane mu niso škodile.

Rajko Vuga



DRUŠTVO ZA ŠTUDIJE KONTEMPLATIVNIH TRADICIJ

vas vabi na literarni večer

**ALMA M.
KARLIN**

**Njena življenjska
pot, etnografsko
delo in izpolnjevanje
poslanstva.**

Literarni večer bo v **sredo,**
20. januarja 2010,
od 19.00 do 20.30,
v **Knjižnici Domžale,**
Cesta talcev 4.

Vabimo vas na tekmovanji
v veleslalomu na Mengeški koči

ZA POKAL TEATER BARA

v soboto, 16. januarja 2010,
ob 11. uri

in

ZA POKAL MENGEŠKE KOČE

v nedeljo, 17. januarja 2010,
ob 11. uri.

Prijave eno uro pred začetkom
tekmovanja v koči.

Organizacija in izvedba
SD Mengeš



VABILO

Leto, ki se je izteklo, je bilo za veliko družin in posameznikov zelo težko. Še nikoli doslej nismo pomagali toliko ljudem v stiski kot lani. Pri tem ste nam občani Mengša že pomagali, saj vas je več kot tisoč naših zvestih podpornih članov. Sedaj pa boste imeli še eno priložnost pomagati krajanom, kajti

v petek, 15. januarja 2010, ob 19. uri,

bomo imeli prvič v Mengšu

DOBRODELNI KONCERT,

katerega izkupiček bo namenjen obema dobrodelnima organizacijama v Mengšu, Rdečemu križu in Karitasu. Pridite na koncert in s kupljeno vstopnico pomagajte pomoči potrebnim družinam.

Sodelavci Župnijske karitas se soočamo z vedno večjo stisko ljudi okoli nas; na koncertu zbrana sredstva tako v našo sredino prihajajo v pravem času. Zagotavljamo, da bodo pomoč dobili družine in posamezniki, ki so res v najhujših težavah. Prostovoljci Karitas velikokrat spodbudo za naše delo najdemo v besedah Bl. Matere Terezije. Tudi smisel in namen koncerta lahko predstavimo z njeno mislijo: »Ljubezen raste iz združitve moči. Sočutje mora rasti od znotraj. V današnji svet moramo prinašati mir.« Z udeležbo na koncertu se nam ponuja priložnost, da pri tem prizadevanju sodelujemo.

V imenu OO RK Mengeš in Župnijske karitas vas vljudno vabimo in se vam zahvaljujemo za udeležbo.



POROČILO GASILSKE ZVEZE MENGEŠ ZA MESEC DECEMBER

Ponedeljek, 14. decembra 2009

Ob 16.50 je na Zavrtih v Mengšu zagorel pralni stroj, iz katerega se je močno kadilo. Domači so ga polili z vodo, na kraj pa so bili poslani tudi gasilci PGD Mengeš in Topole, ki so pralni stroj odnesli na prosto ter pregledali prostor, v katerem pa nevarnosti za dodatni vžig ni bilo.

Sreda, 16. decembra 2009

Ob 17.50 je na pločniku Liparjeve ceste v Mengšu padel pešec in si pri tem poškodoval glavo. Prvo pomoč so mu do prehoda reševalcev nudili gasilci PGD Mengeš in Loka, nato je bil z reševalnim vozilom ZD Domžale prepeljan na zdravljenje v UKC Ljubljana.

Petek, 18. decembra 2009

Ob 08.37 je zagorelo na ostrešju stanovanjske hiše na Drnovem v Mengšu. Posredovali so gasilci PGD Mengeš, Topole in Loka, ki so požar omejili in pogasili na približno 15 m² strešne površine.

Sreda, 23. decembra 2009

Ob 08.30 so gasilci PGD Mengeš zaradi narasle Pšate z regulacijo zapornice pri podjetju Semesadike poskrbeli za enakomernejši pretok vode in s tem preprečili morebitno nevarnost razlitja preko nasipa.

Gasilska zveza Mengeš

NEL BI RAD ŽIVEL ...

Nel je star tri leta in je vesel fant, poln življenjske energije in predvsem volje do življenja. Ni pa običajen fantek, ker je bolan in njegova največja želja je predvsem ta, da bi rad živel.

Zaradi slabe krvi so ga v prvem letu sprejeli na Pediatrično kliniko v Ljubljani. Ugotovili so, da ima okvaro v imunskem sistemu ter potrdili diagnozo hude kombinirane imunske pomanjkljivosti. Zdravijo ga z zdravili, ki zavirajo imunski sistem in ga tako ohranjajo pri življenju. Večino časa preživi v bolnišnici, kjer ni nič kaj prijetno: okrog njega so vsi v maskah, nenehno ga pikajo, ker ima ponoči vročino, ga zbuja in mu jemljejo kri. Včasih so ga v enem dnevu pičili tudi devetkrat, ker je imel slabe žile, zdravilo pa je moralo steči po njih. Ko stopi osebje v sobo, je prestrašen, boji se in nenehno sprašuje: »Mami, kaj mi bodo naredili?« Je brez imunskega sistema in čaka ... na ozdravitev!

Ko je doma, je v izolaciji, tako da nima stikov z vrstniki, saj so okužbe zanj smrtno nevarne.



NELU LAHKO POMAGAMO ...

Za ozdravitev potrebuje ustrezne krvotvorne matične celice, ki pa jih v svetovnem registru darovalcev ni. Pomagamo lahko tako, da se vpišemo v register darovalcev in morda mu s tem rešimo življenje.

VPIS V REGISTER DAROVALCEV ...

Vpis je možen v vseh večjih bolnišnicah, kjer imajo transfuzijski oddelek. Možno pa se je udeležiti tudi krvodajalske akcije, ki bo za Nela organizirana v torek, 19. januarja 2010, ob 17. uri, v Špas teatru v Mengšu. Vsak, ki se te akcije udeleži, bo vpisan v register darovalcev.

Tole vas v sinovem imenu naproša Anja Pohorec, mamica fantka. Sama je opustila kariero in se popolnoma posvetila negi in skrbi za Nela. Z njim preživi ves čas.

Vsi, ki nam ni vseeno in ki zmoremo kaj več, kot samo reči: »Tako pač je,« se bomo v torek, 19. januarja 2010 udeležili akcije za Nela v Špas teatru v Mengšu. Mogoče bo ravno eden od nas tisti, ki bo Nelu rešil življenje. Nel namreč nima velikih želja, rad pa bi šel v vrtec, se igral z vrstniki in predvsem **BI RAD ŽIVEL!**

Ker je organizacija takega vpisa povezana z nekaj organizacije, vas naprošamo, da svojo udeležbo potrdite na e-naslov:

matejastar@amis.net.

Nel in Anja Pohorec



V SPOMIN



Četudi bo 5. februarja minilo že dolgih 12 let in čas nezadržno beži, lepi spomini ostanejo neizbrisni ter večni.

V lepem in trajnem spominu nam bo ostal tudi dragi sin

Blaž Trplan

Nekateri se ga spomnite kot radoživega, veselega fantiča in tudi zavzetega športnika. A mu žal ni bilo dano, da bi pokazal svoj pogum in talent.

Mnogim se ustavi korak ob njegovem preranem grobu.

Za hip postojite, mu prižgete svečko ali celo namenite šopek.

Vsem iskrena hvala!

Oči Jože Trplan

*Zakaj?
Le nem je moj pogled, ko strmi
v te žive, blage oči.
Kako pogrešal bom ta tvoj smehljaj,
in tvoj mili, nežni glas ...
V tej strašni bolečini
srce še ni dojelo,
zakaj tako zgodaj odšla si,
najdražja moja, naša in edina ...*



ZAHVALA

V 44. letu nas je po kruti bolezni zapustila prečudovita žena, mati, hči, sestra, teta in svakinja

**Milena
Pečenko**

roj. Prašnikar iz Mengša

Čprav smo se na menceškem pokopališču od nje poslovili že 22. oktobra 2009, bridka bolečina prezgodnjega slovesa ne pojenja.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in prijateljicam, sodelavkam in sodelavcem podjetja Semesadike Mengeš, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče.

Hvala g. Janiju Beletu za poslovilni govor, g. župniku Janezu Avseniku za pogrebni obred in pevcem za odpete pesmi. Hvala vsem in vsakemu posebej za tako številno spremstvo na njeni zadnji poti, ko ste nam v težkih trenutkih globoke in neutolažljive žalosti stali ob strani.

Vsi njeni

*Kje so tiste stezice,
ki so včasih bile,
zdaj pa raste grmovje
in zelene trave ...*



ZAHVALA

12. decembra 2009 je po kratki in hudi bolezni v 82. letu za vedno zaspala naša draga mama, babica, prababica in tašča

**Antonija
Bravhar –
Tončka**

Ob žalostni izgubi se zahvaljujemo vsemu medicinskemu osebju na onkološki kliniki na Japljevi, še posebno primariju dr. Ferliču in dr. Mravljetovi. Zahvaljujem se tudi patronažni sestri Mirjam in negovalki Cveti. Pri sodelovanju in pomoči priprave poslednje poti naše drage mame Tončke se zahvaljujemo tudi KP Kamnik, cvetličarki Marjeti, gasilcem GD Loka, DU Mengeš, pevskemu zboru Krt, župniku Janezu Avseniku, sosedom, vaščanom Loke, Mengšanom in drugim pogrebem.

*Mar prav zares odšla je tja,
v neznano?*

*Kako je mogla, ko smo še mi tu....?
Nositi moramo vsak svojo rano
molče, da ji ne zmotimo miru.
(Svetlana Makarovič)*

*Hčerki Zvonka in Francka
z družinami*

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV
OBČINE MENGEŠ

VABI NA

OSREDNJO OBČINSKO PROSLAVO
OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU
S PODELITVIJO PRIZNANJ USTVARJALCEM
NA PODROČJU KULTURE

PREŠERNO S
PREŠERNOM,

KI BO V NEDELJO,
7. FEBRUARJA 2010, OB 17. URI,
V KULTURNEM DOMU MENGEŠ.

PROGRAM BODO SOOBLIKOVALI
UČENCI OŠ MENGEŠ IN KULTURNA DRUŠTVA
V OBČINI MENGEŠ.